

V mesto Marseilles so dospeli močni oddelki ruske armade.

VRHOVNI POVELJNIK FRANCOŠKE ARMADE, GENERAL JOFFRE JIH JE POZDRAVIL V POSEBNEM DNEVNEM POVELJU. — JOFFRE JE REKEL, DA SE KLANJA RUSKIM ZASTAVAM, NA KATERIH BODO KMALO ZAPISANA SLAVNA IMENA FRANCOŠKIH ZMAG. — VELIKE SLAVNOSTI. — NEMCI SO ZAVZELI NEKAJ ANGLEŠKIH POSTOJANK. — MED VAUXOM IN DOUAUMONTOM.

Pariz, Francija, 20. aprila. — Včeraj so se v Marseilles izkrcali močni oddelki ruske armade, ki so prišli Francozom na pomoč, da bodo zaeno žnjimi branili Verdun pred nemškim navalom. V Marseilles so se prepeljali z velikimi transportnimi parniki.

Zdaj sklepajo, da so se med francosko in rusko vlado vršila že dalj časa tozadevna tajna pogajanja. Razen diplomatov ni vedela nobena živa duša, da bodo prišli Rusi Francozom na pomoč.

Vojaske strokovnjaki pravijo, da ima prihod Rusov velik pomen z ozirom na vojaško, kakor tudi na politično stališče Francije. Francozi so že začetkom vojne čakali, da jim bodo prišli Rusi na pomoč, toda to tedaj ni bilo mogoče, ker so imeli preveč opravka na Ruskem Poljskem in v Vzhodni Aziji.

V mestu bodo ostali par dni, potem se bodo pa podali na francosko fronto.

Vrhovni poveljnik francoske armade, general Joffre, je v posebnem dnevnem povelju pozdravil ruske čete in se izrazil, da je prihod Rusov jasn dokaz, da se je Rusija žrtvovala splošni in skupni stvari zaveznikov.

Njegovo dnevno povelje ima sledečo vsebino: — Naša zvesta zaveznica Rusija, katere armade so se izvanredno hrabro borile proti Nemčiji, Avstriji in Turčiji, nam je dala nov znak prijateljstva, ter s tem dokazala, da je pripravljena vse žrtvovati samo da zavezniški dosežejo svoj cilj.

Ruski vojniki, ki so prišli sem, so najboljši izmed najboljših. Poveljujejo jim častniki, ki so, kar se tiče strategije, svetovno znani.

In ti vojniki se bodo borili ob naši strani ter nam v vseh ozirom pomagali. Francoski vojniki, sprejmite veselje te svoje nove tovariše. Pomislite, da so zapustili svojo domovino, in prišli vam na pomoč. Bojujte se hrabro ob njihovi strani za slavo in čast Francije. Bodite jim kakor bratje, upoštevajte jih kot svoje najboljši prijatelje!

V imenu francoske armade najpriskrnejšje pozdravljam vse častnike, podčastnike in vojaške, ki so se izkrcali v Franciji. Klanjam se ruskim zastavam, na katerih bodo v najkrajšem času zapisana imena naših slavnih zmag. Ruske čete so dospale na transportnih ladjah ob dveh popoldne v pristanišče. Sprejela sta jih šesti huzarski in 115. domobranski polk.

Vojaske godba je igrala rusko narodno himno. Prvi je pristal francoski transportni parnik "Latouche Treville". Ruska godba je igrala marseljezo.

Ruskim četam poveljuje general Lohveski. Pozdravila sta ga general Menasier, vojaški governor mesta Marseilles in general Guerrin, zastopnik francoskega vrhovnega poveljnika.

Po sprejemu so se vršile velike slavnosti. Berlin, Nemčija, 20. aprila. — Vrhovno poveljstvo nemške armade naznanja:

— Sovražnik je z vso silo obstreljeval naše postojanke, katere smo mu odvzeli na vzhodnem bregu reke Maas. Pri gozdu Callette se mu je posrečilo vdreti v naše strelne järke, odkoder smo ga pa kmalo pregnali.

V bližini St. Eloia so se spopadli naši vojniki z angleškimi prednjimi stražami. Po dolgotrajnem boju smo osvojili nekaj ozemlja in odvzeli sovražniku dve strojni puški.

Pariz, Francija, 20. aprila. — Francosko vojno ministrstvo poroča sledeče:

— V okraju Woivre je naša artilerija z vso silo obstreljevala ceste, po katerih dovažajo sovražnik svoj proviant. Ceste so na nekaterih krajih tako razdejane, da je po njih vsak transport nemogoč.

Vzhodno od reke Maas se je vršila izvanredno vroča bitka na fronti med Vauxom in Douaumontom. Nemci so se nekaj časa prav dobro ustavljali, ko so pa izprevideli, da smo mi v veliki premoči, so se morali z velikimi izgubami umakniti.

V splošnem se ni zadnje dni ničesar posebnega pripetilo.

Nemški diplomat v pogovoru z Carranzom.

Von Eckhardt, nemški poslanik v Mehiki, je imel danes dva daljša posvetovanja s Carranzom. — O čem sta razpravljala ni znano.

Nemški zarotnik.

Von Igls so izročili listine. — Privrževanje aretaciji. — Listine so fotografirali. — Bernstorff.

Washington, D. C., 20. aprila. — Bivšemu tajniku nemškega vojaškega atašea, von Igls, bodo izročene nazaj vse listine, katere so detektivni zaplenili pri njegovi aretaciji.

Tozadevna poročila je izdal danes poslanik Bernstorff, ki je proti zaplenbi prvi protestiral. Poslanik je nadalje protestiral tudi proti aretaciji Igls ter izjavil, da je leel član nemškega poslanstva in da se kot takega ne sme aretirati. Državni departament nima dokazov, da nobenega poročila, če so detektivni res fotografirali zaplenjene listine ali ne. V slučaju, da so jih in da bi izročili originalne nemškemu poslanstvu, bi kopiji nikakor ne smeli uporabljati proti Iglsu.

Bernstorff je sklenil priti edinstveno in se poslužiti vseh sredstev, da bo dano Iglsu primerno zadoščenje. — To bo storil kljub napetim razmeram, ki so zadnji čas zavladale med Nemčijo in Zdr. državami.

Združene države lahko zahtevajo, da naj nemška vlada odpokliče Igls, drugače pa ne morejo ničesar storiti.

Turčija in separaten mir.

Petrograd, Rusija, 20. aprila. — Padee Trapezanta je dal povod raznim govoricam, da namerava skleniti Turčija separaten mir z Rusi. Iz zanesljivega vira se je doznalo, da ruska vlada zavrže te ni pripravljena razpravljati o separaten miru. Ruska armada bo najbrže dobila povelje, da mora nadaljevati s svojim prodiranjem proti zapadni maloazijski obali. — Rusi imajo zdaj v Mali Aziji tri močne armade. Njihova fronta se razprostira od Bitisa do Črnega morja.

V Carigradu so se vršili zadnji časi veliki nemiri. Ljudstvo je odločno zahtevalo, da naj vlada sklene mir, češ, da Turki takojliko ne bodo mogli zaustaviti silnega ruskega napada.

Večkrat je moralo stopiti vojaštvo in razgnati demonstrante.

Zvišanje plač.

Youngstown, O., 20. aprila. — Youngstown Iron and Steel Co. bo zvišala s prvim majem svojim uslužbenecem plačo za deset odstotkov.

Povišanje plač.

Philadelphia Rapid Trans. Co. bo povišala plače motornikom in sprevodnikom za en cent na uro, tako da bo zdaj znašala plača 26 centov na uro. Pred petimi leti so imeli le 23 centov.

Willsy-Overland avtomobilska tvornica v Toledo, Ohio, bo s prvim junijem povišala 17.000 delavcev skupno za \$14.300.000.

The McKeesport Timplote Co. v Pittsburghu, Pa., naznanja, da bo s prvim majem plačala deset odstotkov več.

Fostoria Glass Co. v Moundsville, W. Va., bo povišala plačo za 15 odstotkov.

Pošta za Avstrijo.

V četrtek, dne 26. aprila odpluje iz New Yorka parnik "Hellig Olav", ki vzame tudi pošto za Avstrijo. — Rojaki, ki nameravajo pisati, naj gledajo, da bodo pisma v New Yorku do srede zvečer.

Požar.

Rutland, Vt., 20. aprila. — Vsled eksplozije, ki je danes nastala v Patch Manufacturing Co., tovarni za municije, je izbruhnil požar, ki je napravil \$25.000 škode. Kako je eksplozija nastala, ne morejo dogati.

POZOR ROJAKI!

Kdor še nima Slovensko-Ameriškega Koledarja za leto 1916, naj ga nemudoma naroči. V zalogi ga imamo samo še nekaj izvodov. — Stane s poštnino vred 35 centov. Naročite ga takoj! — Slovenic Publishing Co., 22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Iz delavskega sveta.

Bajonetni napad na stavkarje. — 1300 municijskih delavcev. — Nemiri in demonstracije.

Kot kaže, ne bo delavski nemiri v Hastings, N. J., še tako kmalo končani. Zastavkali so namreč vsi delavci pri National Conduit and B. Company. Včeraj so se vršili po mestu zopet veliki nemiri.

Trije stavkarji so težko, več jih je pa lahko ranjenih. Sodišče je obsodilo stavkarja Samuela Chipzkova, ki je hudo ranjen na glavi, na šestdesetdnevno ječo. Ker so stavkarji neprestano metali kamene in demonstrirali po ulicah, je stopila v akcijo milica in vprizorila nanje bajonetni napad. — Stavkarji so se takoj zatem razpili. Polkovnik Klein, ki poveljuje milici, je rekel, da bo storil vse potrebno, samo da čimprej zavlada mir.

Stavkarjem se je pridružilo večkrat še 1300 uslužbenecv Habirshaw Wire Co. — Ta tovarna je tudi izdelovala municije za zaveznike.

Iz Mezopotamije.

Bitka ob desnem bregu reke Tigris. — Angleži so zaplenili veliko vojnega materiala.

London, Anglija, 20. aprila. — Dne 16. in 17. aprila je divjala ob desnem bregu reke Tigris vroča bitka, ki se je končala s popolno zmago angleškega orožja. Mi smo zavzeli nekaj sovražniških strelnih jarkov in zaplenili veliko množico municije ter drugega vojnega materiala. Nadalje smo vjeli tudi 180 mož, med katerimi se je nahajalo šest častnikov.

Carigrad, Turčija, 20. aprila. — Turško vojno ministrstvo razglasi: — Na fronti v Mezopotamiji se ni ničesar posebnega pripetilo. Angleški armadi, ki se nahaja v Kut-el-Amari, preti velika nevarnost. Vojaskei governor je izgnal zadnje dni iz mesta skoraj vse civilno prebivalstvo, ker je bilo pri manjkavosti hrane.

V Kavkazu se bje vroča bitka v bližini Čoruka. Sovražnik je vprizoril napad na naše desno krilo, toda mi smo ga pognali v beg. — Rusi so imeli zelo velike izgube, število ranjenih in mrtvih je pa le malenkostno.

Tornado v Missouriju.

Kansas City, Mo., 20. aprila. — Sem so došla poročila, da je večkrat divjal po Missouriju in Kansasu grozen tornado, ki je povzročil smrt dvajsetih oseb in več sto oseb ranjenih. Škoda na poslopih cenijo na \$750.000. Najbolj so prizadeta mesta: Elean in Arthur, Mo. ter Uniontown, Kans.

Bankirji v Rusijo.

Samuel McRobert in Charles Rich, podpredsednika newyorške National City Bank, gresta jutri v Rusijo, da bosta tam odprla več podružnic te banke. Obiskala bosta Moskvo, Petrograd in vsa druga večja ruska mesta. Dogovorila se bosta z rusko vlado glede nekega petdesetmilijonskega posojila.

Grški prestolonaslednik na obiskih.

London, Anglija, 20. aprila. — "Concordia" poroča, da je grški prestolonaslednik na potu, da obišče nemškega in avstrijskega cesarja.

"Navy Yard" zaprt.

"Navy Yard" je drugič v zgodovini zaprt pred obiskovalci. — Vse moštvo, ki se nahaja na dopustih so vpoklicali.

Stražo v Panama kanalu podvojili.

Panama, 20. aprila. — Stražo v Panama kanalu so podvojili. Na važnejše prostore ne pustijo nobene osebe.

Brezplačno

dobe vsi naši naročniki v Pennsylvaniji knjižico "Nava postava za posredovanje delavcev v Pennsylvaniji." Spisal je to knjižico Kasto Upković, pravnik.

Mehiška ekspedicija.

Ameriškim četam proti nevarnosti od Carranzovih vojakov. — Izjava generala Obregona. — Diaz.

Washington, D. C., 20. aprila. — Poročila, ki jih je danes dobil državni departament, da Carranzove čete korakajo za ameriškim proti Parrahu, je povzročilo med uradniki veliko razburjenje. Ta poročila pristavljajo, da to delajo proti volji Carranze in njegovega vojnega ministra Obregona. — Količina je teh čet, poročilo ne omenja.

El Paso, Tex., 20. aprila. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da je general Felix Diaz prišel z revolucionarnim gibanjem. Veliko mehiškega prebivalstva je z njim. Njegove čete se nahajajo v Tapachuli, na meji republike Guatemala.

General Pershing je naznanil, da je dal za svojo črto izkopati zakope, ki mu bodo služili za vsak slučaj. Dalje omenja v svojem poročilu, da jih mehiško prebivalstvo večkrat pozdravi s kroglijami.

General Obregon, Carranzov vojni minister, je danes izjavil, da njegova vlada ni sovražna Amerikanecem, pač bi pa rada videla, da bi nehiško ozemlje zapustili, ker se s tem razburja prebivalstvo.

Columbus, N. Mex., 20. aprila. Čete, ki jih je pred kratkim poslal general Funston Pershing, so se pridružile ekspediciji, kot javlja iz Pershingovega tabora.

Washington, D. C., 20. aprila. — Konzul Alger v Mazatlanu, Mehika, je danes sporočil državnemu departamentu, da so mehiški civilisti napadli neko ameriško kolonijo, ki se nahaja v bližini Mazatlana. Amerikanci so v strahu za svoje življenje ter so zapustili kraj in se naselili v mestu.

Morilca Baffa obsojena na smrt.

Giuseppe Arichello in Frank Ferrara, ki sta lansko leto umorila petutinarja Baffa, sta bila obsojena na smrt na električnem stolu. Ko so jima razglasili obsodbo, je rekel Arichello: — Umorili boste nedolžnega človeka. — Ferrara je vskliknil: Jaz sem nedolžen! — Jaz sem nedolžen! — In prišel jo kat, medtem ko se je Arichello držal na smeh.

Pozor pošiljatelj denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRANJSKO, ŠTARJSKO, ISTRSKO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGERSKI blizo 7 milijonov kron. Vse te pošiljave so dospale v roke prejemnikov ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom, ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov. Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslov osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:			
\$	50	100	150
5.000	1.90	1.90	1.90
10.000	1.90	1.90	1.90
15.000	2.30	2.30	2.30
20.000	3.00	3.00	3.00
25.000	3.70	3.70	3.70
30.000	4.40	4.40	4.40
35.000	5.10	5.10	5.10
40.000	5.80	5.80	5.80
45.000	6.50	6.50	6.50
50.000	7.20	7.20	7.20
55.000	7.90	7.90	7.90
60.000	8.60	8.60	8.60
65.000	9.30	9.30	9.30
70.000	10.00	10.00	10.00
75.000	10.70	10.70	10.70
80.000	11.40	11.40	11.40
85.000	12.10	12.10	12.10
90.000	12.80	12.80	12.80
95.000	13.50	13.50	13.50
100.000	14.20	14.20	14.20
105.000	14.90	14.90	14.90
110.000	15.60	15.60	15.60

Ker se zdaj cene denarja skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naš slovniki kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad ponašati par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene morda še večkrat spreminjajo.

TVERKA FRANK SAKNER, 22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Vse je odločno proti vojni. Odgovora ne bo tako hitro.

KONGRES JE DOBIL NEBROJ BRZOJAVK, V KATERIH SO IZRAŽENI PROTESTI PROTI NAMERAVANEMU PREKINJENJU DIPLOMATIČNIH ZVEZ MED NEMČIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI. — WILSON JE BAJE PRIPRAVLJEN POGAJATI SE Z NEMČIJO. — ODGOVOR NA AMERIŠKO NOTO BO DOSEPEL NAJBRŽE ŠELE V KAKIH DESETIH ALI DVANAJSTIH DNEH.

Washington, D. C., 20. aprila. — Kongres je dobil danes nešteto brzojavk, v katerih so izraženi ostri protesti proti nameravanemu prekinjenju diplomatskih zvez med Nemčijo in Združenimi državami. Kot kaže, je ljudstvo odločno proti vojni in bo napelo vse sile, da jo bo preprečilo.

Kongresman Davis iz Texasa je naprimer brzojavil: — Prepričan sem, da namerava krvoločna banda, kateri načeljuje Morgan, zaplesti Združene države v vojno z Nemčijo. To bi se zgodilo v prvi vrsti zategadelj, da bi se postavilo tudi v tej deželi na prestol vojaški despotizem. Če je res tako, gre v tem slučaju za proketo zaroto, ki so jo skovali proti prostosti prostega ljudstva.

Nadalje so dospale tudi brzojavke sledeče in podobne vsebine:

— Vzroki, ki so jih navedli, niso zadostni, da bi se uapovedalo vojno. Bodite odločno proti vojni in proti administraciji, ki se zavzema zanjo.

— Leta in leta smo že živeli v miru in v miru hočemo živeti tudi z naprej. Ogromna večina prebivalstva je proti vojni.

— Naš narod ni zato, da bi šel v ogenj za kakega drugega. Zavezniški naj se sami pomenijo z Nemčijo.

Washington, D. C., 20. aprila. — Sem je došel bivši državni tajnik William J. Bryan. Izjavil je, da Združene države nimajo dovolj vzroka, da bi začele vojno. — Odkrito povem, da nimam nobenih posebnih načrtov. Sem sem došel zategadelj, da bi s svojim prizadevanjem nekoliko pripomogel k odvrtitvi vojne.

John D. Works, zvezni senator iz Californije, je rekel tako-le:

— Za vojno nimamo nobenega zadostnega vzroka. Edini vzrok je to, ker je Nemčija prekršila pravila in določbe ljudskega prava. Isto so pa napravili v več slučajih tudi zavezniški. Ako hočemo prekiniti z Nemčijo diplomatske zveze, jih moramo prekiniti tudi z zavezniški. Prepričan sem, da kongres ne bo tako nespamet, da bo dal dovoljenje, da bi ugodil raznim hujskačem.

Washington, D. C., 20. aprila. — Velika napetost, ki je zavladala med Nemčijo in Združenimi državami, bo najbrže kmalo pojenjala.

Državni departament zatrjuje, da ni stavil Nemčiji nobenih novih zahtev. Obenem je bilo tudi razglašeno, da je vlada Združenih držav pripravljena, pogajati se z Nemčijo.

Združene države zahtevajo, da mora Nemčija opustiti nepostavne metode v vojni s podmorskimi čolni, ne zahtevajo pa, da bi to vojevanje popolnoma opustila. Nemški poslanik grof Bernstorff je bil zopet pri državnem tajniku Lansingu. O čem sta razpravljala, se ni moglo dognati. Konferenca je trajala petnajst minut.

Washington, D. C., 20. aprila. — Uradniki, ki so v zvezi z nemškim poslaništvom, so izjavili, da je skoraj nevrjetno, da bi se Nemčija popolnoma uklonila zahtevam Združenih držav. Noben državni kancelar bi ne mogel ostati v službi, če bi predlagal, da bi nemški podmorski čolni ne smeli v bodoče napadati sovražnih trgovskih ladij. Ljudstvo bi bilo odločno proti državnemu kancelarju, če bi hotel odrediti, da bi nemški podmorski čolni ob angleških obali tako obzirno postopali kot postopajo v Sredozemskem morju.

Washington, D. C., 20. aprila. — Včeraj je obiskalo nemškega poslanika veliko nemških časnikarskih poročevalcev in ga vprašalo, kako je s situacijo. Odvrnil jim je da ni dobil iz Berlina še nobenega poročila, odkar je dospela tja ameriška nota.

Državnemu tajniku Lansingu je baje rekel, da Nemčiji nikakor ni mogoče odgovoriti na noto tekom treh ali štirih dni, pač da bo prišel odgovor v desetih, oziroma najkasneje v dvanaestih dneh. Nerodno je to, kar so ravno zdaj velikonočni prazniki, vsled česar ne bo mogoče o tej zadevi razpravljati pred torkom, oziroma sredo.

Nemški poslanik se nahaja na zelo neprijetnem stališču. Ni mu namreč mogoče zaupno obvestiti svoje vlade, na kakšen način bi se konflikt najlažje poravnal. Zvezni uradniki imajo namreč nemški tajni ključ, potem katerega jim je mogoče prebrati vse brzojavke; one, ki pridejo v Ameriko in one, ki so namenjene v Nemčijo.

"GLAS NARODA"

(Slovene Daily.)

Owned and Published by the
SLOVENIAN PUBLISHING CO.
(a corporation.)**FRANK SAKSER, President.**
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation
and addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko in	\$3.00
na pol leta.....	1.50
na celo leto za mesto New York.....	4.00
na pol leta za mesto New York.....	2.00
Evropa za celo leto.....	4.50
na pol leta.....	2.25
na četrt leta.....	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredni nedeljni in prazniki."GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.
Advertisement on agreement.Dopisni bres podpis in osebnosti se ne
priobčajo.Denar naj se blagovito poljati pe-
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prebrže bi-
bivalisti namani, da hitreje naj-
demo naslovca.Dopisom in poljati namredite ta
naslov:
"GLAS NARODA"
22 Cortlandt St.,
New York City.

Telephone 4687 Cortlandt.

Zadnji napor.

Kakor kaže, so slednjič vendar-
le premagan oni, ki si je bil svet-
stavo, o katerem je tudi večina
misla, da bo zmagovalce. Doda-
je Nemec skoraj vedno zmagoval,
zdaj ne zmaguje več. Pred Verdun-
om se je ustavil; naprej ne more,
nazaj neče.

Nemška armada je prepolnila
Ruse iz Vzhodne Prusije, zavzela
je vso Poljsko, Belgijo in Srbijo.
Zunaj je sledila zmaga, velike, ta-
korekne nezavzetne trdnjave so
bile po par dneh kup razvalin, ko
je stopila v akcijo težka nemška
artiljerija. Berlin in Dunaj sta bila
neprestano v zavezah, večkrat se
je zgodilo, da je prebivalstvo
vseled velikega navdušenja po-
zabalo na žrtve.

Moč te armade je začela poje-
mati in pešati. Vse to, kar je zdaj,
so le zadnji napor, zadnja priza-
devanja. Vse kaže, da je blizu čas,
ko bodo zavezniki narekovali mi-
rovne pogoje.

Lahko se reče, da nobena posa-
mezna država na svetu ne dosegla
toliko, kot je dosegla Nemčija.
Dve leti bo kmalu, odkar se bori
s tremi velikimi evropskimi vele-
silami, dve leti jih je premagovala
v raznih bitkah ter jim škodovala
financierno in gospodarsko. Se-
daj morda že uvideva, da ne bo
koniec tak kot si ga je predstavi-
ljala in da se bo stvar nagloma in
temeljito preokrenila.

Izbrala si je in dobila tri zave-
znike: Avstrijo, Bolgarsko in Tur-
čijo, misleč, da bodo oni opravili
delo, katerega sama ne bo mogla.
Nekaj časa so pa tudi že začeli popu-
ščati.

Avstrija je dala Nemcem na
razpolago skoraj vse svoje voja-
štvo; izvzeto je samo ono, ki se
bori z Italijani.

Bolgarska pravi, da je rešila
svojo nalogo s tem, ker je poma-
gala premagati Srbijo. Zato zahte-
va tudi precejšnjo odškodnino,
katere bo menda začasno dobila.

Turčija ji je veliko pripomogla
s tem, da je zapodila zavezništvo
z Galipolisa.

Zadnji čas je pa začela tudi
Turčija zelo slaba presti. Rusi,
o katerih so Nemci kričali, da vsled
velikih porazov sploh ne bodo mo-
gli več stopiti v akcijo, so poslali
v Kavkaz močno armado, ki je
vdrila v Malo Azijo in pridira
proti vzhodu.

Ruska fronta sega od Črnega
morja do Bitlisa. Padli sta veliki
turški trdnjavi Erzerum in Tra-
pezunt ter nešteto manjših trd-
njav. Če bodo Rusi še nekaj časa
tako napredovali kot so do zdaj,
bodo kmalu pri Bosporu. Odtam
v Carigrad pa ni več daleč.

Naj se zgodi v Mali Aziji kar-
koli se boče, eno je gotovo: Nem-
ci ne bodo imeli od bagdadškeže-
leznice, od katere so se toliko na-
dali, nobenega dobička.

Res je sicer, da je Nemčija od-
prla Rumunska svoje meje. Veli-
ko je to, vse pa nikakor ni. Voja-

kov ji je začelo primanjkovati, te-
ga dragocenega materiala, s ka-
terim je tako blazno trtila.

Ljudstvo je postalo nezadovolj-
no, ker mora stradati in ker že
dalj časa ni dobilo nobenega po-
ročila o kakšni posebni zmagi.

Velikemu železnemu orjaku, ki
je bil pripravljen ljubovati celo-
mu svetu in ki je faktično tudi ne-
kaj časa kljuboval, se pričelo kle-
cati noge. Ako ga enkrat strmo-
glavijo, ne bo tako zlepa vstal.

Vse napeto pričakuje, kaj bo
odgovorila Nemčija na noto Zdu-
ženih držav.

Najbrže bo ugodila ameriškim
zahtevam, lahko pa tudi mogoče,
da tega ne bo hotela storiti, am-
pak se bo v svoji samopasnosti in
z zaupanjem v svojo moč rajše
odločila za vojno kot pa za mir.

V tem slučaju bi bila za korak
bliže svojemu porazu.

Wilsonova nota.

Predsednikova nota Nemčiji je
izvrstna. Je globoko zamišljena,
mojstrsko pripravljena, s fakti
podprta in odločno zaključena. —
Ima obliko ultimata, toda ne za-
hteva nič neopravičenega in nič,
česar bi Nemčija ne mogla ugoditi,
ako ho hotela.

Ameriko stališče je, kot je v no-
ti razloženo, ono, ki se zavzema za
mednarodne postavbe, katere je tu-
di Nemčija svoječasno sprejela. S
tega stališča zahteva, da se Nem-
čija poslužuje istega vojevanja na
morju, kot se ga poslužujejo zave-
zniki sile.

Ameriške zahteve so, da Nem-
čija naroči svojim morskim povelj-
nikom vojevati tako, kot določa
mednarodno pravo; naročiti jim
pod kaznijo spoštovati postavbe ce-
lega civiliziranega sveta.

To je, kar zahteva predsednik
Wilson v svoji noti. Kako bo Nem-
čija to storila, da bo prav zanj in
ne bo nasprotovalo postavami člo-
večnosti, je njena stvar. Ako ne
bo svoje politike na morju spreme-
nila, se bo nekaj zgodilo, česar se
je že večkrat pričakovalo. Nem-
čija nima pravice oziroma predno-
sti kršiti postav in s tem ogroziti
neutrálne države in se vojskovati
na protipostaven način.

Dejstvo je, da si Nemčija ni zela
niti najmanjšega truda, da bi
svojo politiko tako prikojila, da
je nešteto krat obljubovala Zdu-
ženim državam. Zdržene države
bi bile zadovoljne, ako bi vsaj po-
kušala svoje obljube izpolniti. —
Mladi in stari nemški poveljniki
podmorskih čolnov se v svojem
pruskem fanatizmu poslužujejo
najgrozovitejših načinov vojevanja
sila samo, da se oslavoja, ne oziraje
se na izgrube življenj, ki nimajo z
vojno nikakega stika. Nemška vla-
da jim to dovoli in najbrže naskri-
vajo naraščajočim nadležati.

Ako vzamemo n. pr. slučaj "Sus-
sex" moramo uvideti, da je bil
potop tega parnika čin te nemške
politike. Ako je imela Nemčija, ko
je obljubila ameriški vladi, resni-
čen namen podmorsko vojevanje
izpremeniti, bi morala svoje čast-
nike o tem obvestiti in jim dati
potrebna navodila in naročila za
nov način vojevanja. Dotični čast-
nik, ki je potopil "Sussex", je storil
iz golega sovraštva do vsega
kar ni nemško, in ker vidi v kakih
skripih se nahaja njegova domo-
vina, (ki je zakrivila celo gorje).

Ne moremo si misliti, da vlada
ne bi mogla svojega močvira pri-
praviti do postavnega potapljanja
parnikov, kajti vemo, da vlada v
vseh nemških vojaških krogih naj-
strožja disciplina in da je vsaka
anarhija izključena. Priti moremo
le do zaključka, da so se vsi števil-
ni zločinski potopi izvršili z odo-
bravanjem nemške vlade, nemške
ga časopisja in nemškega ljudstva.

Iz vlade Zduženih držav so se
naravnost norčevali in svoj nečlo-
veški posel nadaljevali, da so mo-
gli na ta način pokriti poraze, ki
so jih sami in njeni zavezniki mo-
rali oziroma jih bodo še morali do-
živeti pri Černovicah, Erzerumu,
Trapezuntu in Verdunu.

Ako hoče Nemčija, da ostanejo
odnosaji med njo in to deželo pri-
jateljski, ji ni treba drugega sto-
riti kot izpolniti obljube, ki jih je
že storila. V svoji noti zahteva
Wilson samo to, v kar mora Nem-
čija, kot civilizirana država, pri-
voliti in ugoditi. Ona bo odločila,
ako bo prijateljstvo med državama
obstajalo tudi v prihodnje.

Amerika si je svesta svojega
pravičnega postopanja in mirno
pričakuje odločitve.

Kner Franc Thun

je bil te dni v Hamburgu že tretjič
operiran na obeh. Operacija je po-
polnoma uspeša.

Slovenska pesem.

Fragility, Pa.

Ker sem zadnji čas bral že več
dopisov v G. N., ki se tičejo zdru-
ženja slovenskih pevskih društev,
sem se odločil tudi jaz, da sprego-
vorim o tej stvari. Gospodje, ki so
to stvar započeli, mi naj ne zame-
rijo za kako neumešno besedo,
ker moj namen ni kritizirati, tem-
več le povedati svoje mnenje.

Jaz mislim, da bi bila najlepša
pot, da bi vsa slovenska društva,
ki se za to zavzemajo, napravila
skupni koncert v Johnstownu; in
pri tej priliki bi se tudi vse po-
trebno dogovorili. Seveda, pričau-
kovati ne bi mogli, da bi se udele-
žila cela društva, lahko pa upa-
mo, da bodo poslala svoje zastop-
nike. Pri tem tudi ne bi smeli pre-
zreti hrvatska in druga slovenska
pevska društva. Na ta način bi
prišli skupaj in se dogovorili.

Pričakoval sem, da se bodo tudi
drugi pevovodje kaj oglasili, kot
n. pr. g. Rafael Zupaneč. Torej iz-
razite svoje mnenje. Vsi ljudje vse
vedo.

H koncu naj še odgovorim do-
pisniku iz Pirkhilla, Pa., ki me je
prosil, da mu naj povem svoje po-
goje, pod katerimi bi sprejel me-
sto pevovodje. Meni so razmere v
Pirkhillu dobro znane. Mislim, da
še 40 Slovencev ni tam; pevec
gotovo ni več kot četrtina. Zato
kogar veseli petje, naj pristopi k
"Bludu" v Conemaughu, kajti
lastno društvo imeti bi bilo brez-
miselnost.

Pozdrav vsem slov. pevcem!
Avg. Samec.

Dopisi.

Oakville, N. Y. — Ker se zad-
nji čas veliko razpravlja o far-
mah, sem se tudi jaz odločil, da
na kratko opišem razmere v naši
farmarski naselbini. Dvajset let
sem se ubijal po premogorovih in
sedaj sem šestnajst mesecev ame-
riški kmet. Zadnja letina se je
precej dobro obnesla. Zlasti hmelj
je dobro obrodil. Tudi drugi pri-
delki so bili obilni, zlasti ajda in
sadje. Drugi farmarji se počajo
z živinorejo; vsak ima povprečno
15 krav, ki jim prinesejo notri sa-
mo na mleku kakih sto dolarjev.

Res je, da je življenje na farmi
zelo lepo, toda je treba trdo ga-
rati, kajti brez dela ni jela. Onim,
ki nameravajo kupiti farma, sve-
tujem, da ako nimajo dovolj de-
narja, se ne spuščajo v to. Z enim
tisočakom se ne opravi nič, tem-
več še tisto izgubi. Predno kupite,
se dobro prepričajte, v kakem sta-
nju in v kakem kraju se nahaja
kmetija. To vam svetujem iz last-
ne izkušnje. — Pozdravljam vse
slovenske kmete in Vas, gospod
urednik, ter želim, da bi v prihod-
nji številki prinesli novico: Konec
svetovne vojne. — Pavel Pušlar.

Pittsburgh, Pa. — V nedeljo 30.
aprila se bo vršila seja slovenske-
ga političnega kluba v prostorih
K. S. Doma, in sicer se prične ob
2. uri popoldne. Ker ne bo na to
nedeljo nikake druge seje, se bo
lahko vsak udeležil. Prosim tu-
kajšnje rojake, da se blagovolijo
mnoštveno udeležiti. Kakor
znano, postane član lahko vsak,
ki ima prvi papir ali drugi papir.
Vstopnina je prosta za sedaj, ne
vem pa, kako bo v prihodnje. Že-
leti bi bilo, da bi se naši tukajšnji
rojaki malo bolj zanimali za po-
litiko in sploh kar je političnega.
Veliko je med nami takih, ki ni-
majo najmanjšega pojma o ame-
riškem vladnem sistemu, o volit-
vah raznih uradnikov, o zakonih,
s katerimi pridemo danes ali pa
jutri v dotiko. Velikokrat si želi-
mo protekcije in v takih slučajih
se moramo vedno zatekati k dru-
gim ljudem. In tako ostajamo v
tem oziru vedno v ozadju, dočim
drugi vedno bolj napredujejo.
Torej ako si hočemo priboriti vsaj
nekoliko političnega priznanja v
našem mestu, se moramo najprej
zdržati v eno organizacijo. Iz-
ključeno je, da bi v tem oziru za-
mogli kaj doseči potopnih društev,
ker se slednja sploh ne
zanimajo za politične stvari. Da
je politična organizacija potreb-
na, o tem ni nobenega dvoma, ne-
mogoče je pa kaj doseči, ako niso
vsi društveni aktivni ter da vsa-
ki po svoji moči dela za korist in
razširjenje kluba. Tudi odbor mo-
ra biti malo bolj marljiv in ne
mimo gledati samo na eno osebo.
Pri prihodnji seji se bo volil tudi
tj. k. g. Wesslich vsled preob-
sega dela odstopil. Obenem
se bodo sprejemali tudi člani, bo-
dijo s prvimi ali drugim papirjem.

Papirje mora vsak prineseti oboj,
da se podrobnosti vključijo. Tudi
v Ameriki.

Strah pred operacijo

je marsikoga že napotil od naših zaslovenih zdravil, da jih je poskusil pre-
do je sel na operacijo. In kakor čudežno se je zgodilo, da si je z našimi zdra-
vili prihranil nevarno operacijo, bolečine in velike stroške. Imamo zahvalna
pisma, ki pričajo o tem jasno kot beli dan, notarsko zapričena. Ker smo
prepričani o čudežni zdravilni moči naših zdravil, jih našim rojakom iskro-
no priporočamo.

V prvi vrsti svetujemo dvoje izbornih zdravil izdelanih iz evropskih
zdravilnih želišč:

HEAMATIC GLORIN.

Daje Slovcu novo življenje, čisti kri, daje moč in pogum, odganja za-
lost in trdnost. Steklenica 1 dolar.

HEAMATIC GLORIN KAPSLUL.

Za slabotne, bolehe na želodcu, prehlade, utrujene ljudi. Utrjuje moč,
pospešuje prebavo, redi kri, človeku daje novo moč. Cena 1 dolar.

Kdor hoče biti zdrav in močan, varen pred boleznimi, naj naroči naša
zdravila, kmalu bo spoznal njih čudežno moč. Ta zdravila kakor tudi za vse
druge bolezni se pošiljajo po celi Ameriki v vsako naselbino. V Canado jih v
tem vojnem času ne pošiljamo več. Za vsako naročilo je treba priložiti 10c.
stempsov za poštino. Naročajo se edino pri:

J. F. DOLENC.**P. O. Box 819,****Milwaukee, Wis.****Slovenska liturgija pri
Jugoslovanih.**

— Povestne črtice. —

Poleg M. Mesiča, S. Ljubiciča i. dr.
sestavlja Andrej Fekonja.

Razne zgode in nezgode.

Odkar je bil papež Inocenč IV.
zopet potrdil porabo slovenskega
jezika v službi božji, razprostrala
se je slovenska liturgija skoro po
vseh s Hrvati nastanjenih pokra-
jinah, kakor nam dokazuje mno-
žina glagoliških spominikov o slo-
venskem bogoslužju. Glagoliške
župnije so bile v hrvaškem Pri-
morju in Vojniški Krajini, v vsi
današnji Dalmaciji z vsemi otoki
Jadranskega morja, skoro v vsi
Istri in velikem delu provincijealne
Hrvaške, nekatere župnije so se-
gale tudi prek njenih granic tja
do Pože in do Djačkova v Slavo-
niji. Pa tudi v Bosni, Arbaniji in
v drugih tamošnjih straneh, kjer
so bivali ljudje katoliškega vero-
izpovedanja, se je obhajala služba
božja v slovenskem jeziku po rim-
skem obredu. Čelo med Slovence
se je razširilo glagoliško-sloven-
sko bogoslužje, zlasti med primor-
ske, pa tudi kramjske, kakor bo-
mo še pozneje slišali.

Vendar se ni v onih straneh slo-
venska liturgija nikdar rabila sa-
ma; poleg nje, a mestoma tudi
nad njo, je stala latinska liturgi-
ja. Prevladovala je slovenščina v
Istri, počasi od Reke Rabe, v hr-
vaškem Primorju, v Vojniški Kra-
jini, v Dalmaciji do reke Krke in
na bližnjih otokih. A središče gla-
golice je bil vedno Senj. — Toda
slovenska liturgija ni bila vedno
tako razširjena. Tudi sedaj je ime-
la mnogo protivnikov. Razven
Nemec, Madjarov in Italijanov
so ji bili neprijatelji tudi cerkve-
ni vladarji. Tako je puljski škof
Klavdij Sozomen hotel glagolice
odpraviti v istrskem mestu Reki
leta 1593.; in oglejski patrijarh
Francesco Barbaro je na škofov-
skem zboru v Vidmu leta 1596. iz-
rekel željo, da se v škofijah nje-
mu podrejenih namesto slovenske-
ga jezika uvede jezik latinski. Pa
tudi šibenjski škof Vincencij Ari-
goni je silil duhovnike glagoljake,
da se uče latinščino (okoli leta
1623.), in senjski škof Peter Ma-
riani (okoli leta 1654.) je javno
napadal slovensko bogoslužje ter
brani pevat mašo v slovenskem
jeziku; a o ba je Rim zavrnil.

Taki in slinčni poskusi ne bi bili
mnoogo škodili slovenski liturgiji,
ako bi jo bilo slovensko duhovni-
stvo dostojno zastopalo. Ali du-
hovščina je bila takrat tako zane-
marjena, da ni samo iskala višje-
ga naobražanja v jeziku omikan-
cev, kateri je bil tedaj na zapad
latinski, nego se je tudi malo tru-
dila, da točneje spozna slovenski
bogoslužni jezik. Zato ni mogla
čuvati izročene svetinje, sloven-
ske liturgije.

Nekateri vrhovni pastirji so se
vzro trudili, da si vzgoje naobra-
ženo in cerkvenemu slovenskemu
jeziku večjo duhovščino. Zato so
ukazovali, da se bodoči duhovniki
marljivo uče tega jezika, ter so v
ta namen osnovali posebne učilne.
Tako so delali: splitska nadškofa
Sforza Ponzoni l. 1620. in Štefan
Kosmi l. 1688., zaderski nadškof
Vinko Zmajević l. 1729. in splitski
škof Ljubimir Bizza blizu Omisa
leta 1750. Zanimivo je slišati, ka-
ko je cerkveni zbor v Splitu te-
daj, leta 1688., sodil o slovenski li-

turgiji in o bogoslužnem jeziku
slovenskem. Pravi namreč: "Ker
je med tridesetimi stranskimi
župnijami te škofije samo osem
župnij latinskega obreda, ostale
pa so ilirskega (kajti po lastni in
prekrasni svete matere cerkve po-
vlastici se vrši v ilirskem jeziku
služba božja), zato se mora zelo
paziti, da se istega jezika dobre
načue in uče. Kleriki (semenišni-
ci) morajo znati abukvidar (abe-
cednik); poučujejo naj jih spo-
sobni duhovniki, kateri naj zlasti
za to skrbijo, da ilirsko pismo, v
katerem sta spisana misal in bre-
vijar, točno znajo; drugače naj
vedo, da se k sv. redom ne bodo
poslili, ker se pri ilirih istotako
vpoštevata ilirski pisnjeni jezik, ka-
kor pri nas latinski." Velika je
tudi prisega kanonikov senjske
škofije od leta 1703., ki se glasi:
"Jaz I. I. obetam, objubljam in
prisegam..., da bom osebo in
upravljal isti kanonikat, glagolice
se vsaj v pol letu naučil, da bom
v korn tudi pri službi ali bre-
vijarju v ilirskem jeziku, pri jut-
rnica in popoldanjih urah, in bom
njegova prava in svobodščina po
moči branil." Tudi cesar Ferdi-
nand II. je posredoval pri papeški
stolici za boljše poučevanje du-
hovnikov glagoljasev ter poklonil
rimski propagandi (zboru kardi-
nalov za razširjanje vere) v Be-
netkah kupljena glagoliška pisma
okoli leta 1620.; a papež Benedikt
XIV. je odredil leta 1742., da se
v Urbanovem kolegiju (velikem
seminarju za misijonarje) v Rimu
utenelji stolica za cerkveni slo-
venski jezik.

Ali niti ti koraki niso obrodili
zaželjenega sadu, ker so ostali še
vedno nasprotniki, kateri niso v
njej videli onega pospešila za du-
hovno življenje narodov slovan-
skih, zaradi katerega sta jo bila
slovenska apostola uredila in so
jo papeži odobrili. Še početkom
XIX. veka je osorski škof Fran-
co Rakamarič na lošinjskih o-
tokih odpravil slovensko službo
božjo in ukazal latinsko l. 1802.;
v Zadru pak je nadškof Josip Fr.
Novak, rodom Čeh, leta 1829. za-
rtil slovensko semenišče, kakor je
tudi že prej propalo semenišče
pri Omislu itd. Zato je jela propa-
dati i glagolica in v slovensko li-
turgijo so se vrnile se cerkvenim
določilom protivne navade. Du-
hovniki namreč, neveseli sloven-
skemu jeziku in pismu, so prepi-
sali v latinico vse ono, kar se na
glas čita ali peva pri sv. maši ali
službi božji, ali pa so uvažali v slu-
žbo božjo živi hrvaški jezik. Po-
manjkovalo je pač tudi slovenskih
mislov glagoliških, a ono, kar se
je nahajalo, je bilo jako težavno
čitati, ker je bil tisk nejasen in
zapleten. Tudi razlika med jezi-
kom slovenskim in hrvaškim, po-
sebnost onih, ki je navaden v Pri-
morju in po otokih, ni ravno ve-
lika. Tako se je uvažal v službi bo-
žji in tudi v sv. maši navadni hr-
vaški jezik, takozvani "ščavet"
(skiaevet, italijansko schiavetto),
kar je pa že papež Benedikt XIV.
grajal, kakor smo slišali.

Kako je bilo v slovensko glago-
liško liturgijo v prvi četrtini tega
veka, nam je podal nekaj črtic
naš Juk. Zupan s svojega "glago-
liškega potovanja" leta 1817.—
1819., opisujoč "Osem glagoli-
ških samostanov v ilirski kralje-
vini". Govorec o duhovnikih gla-
goljajih, o katerih razlaga, da se
zovejo "glagoliti", t. j. govoriti,
ker v svojem domačem govoru
smejo vrstiti službo božjo, pravi:
"Vendar so ti glagoljasi za zapad-
nimi Evropejci tako zaostali v na-
obrazbi, da po madjarskih in ita-
lijanskih akademijah polatinčeni
se sramujejo biti glagoliti-glago-
ljasi, in da duhovske molitve in li-

turgijo in in tam vrše sicer slo-
venski, vendar ne več v težki gla-
golici, nego po knjigah v latinico
prepisanih. ... Kar se ima v litur-
giji pevati in glasno čitati, to se
slovenskemu narodu slovenski pe-
va in čita; druge molitve pop laho
čita slovenski ali latinski; to-
liko slobodo uživajo glagoliti!"

Največjo hvalo zaslužijo v tem,
da vrše ilirsko to narodno, iz Ri-
ma pospeševano liturgijo redovni-
ki sv. Frančiška ali franjevci. Po
primorskem poglavarstvu nahaja
se še osem glagoliških samosta-
nov, kateri so v abecednem redu:
Dubušnica, na otoku Krku, prav
pri morju nasproti Reki; Glavo-
tok, med Krko in Porešmo; Kerk,
veliki grad in stolnica biskupova,
ima dva samostana, glagoliški mo-
ški in neki ženski; Kosje lono, na
majhnem otoku, med mestom Kr-
kom pa Kanajtom; Martiščica,
na otoku Cresu, med Ljubeni-
cem in Osorom; Naresina, Narečina,
na Lošinju; Porežica, Faresina,
na gornjem Cresu, proti Istri;
Vir, malo korakov to stran Osora.
Knjige v njih niso našel nobenih.
"Službenik" (misal), "Ča-
slovec" (breviar), "Trebnik"
(ritual), "Ispravnik za ispodvni-
ci", "Molitvy" Juraniča so nji-
hova navadna glagoliška književ-
nost.

Lepa starost.

V Cetinju je umrl bivši mini-
ster in sorodnik črnogorskega
kralja general Plamenac, star 102
leti.

**Farne v največji
slovenski koloniji.**

Mi napravimo dobre hiše in izči-
stimo zemljo za naše naseljence.
Ako bi želeli lastovati 40 ali več
akrov zemlje v naši največji slo-
venski koloniji v Ameriki, na ka-
teri zemlji bo že postavljena hiša
v dva nadstropja, zgrajena dobro
in trpežno, dovolj velika za tri
sobe in eno kuhinjo, dogotovljena,
da se ustanite v njej takoj, ko
se naselite na zemljo; razun tega
dva akra čiste zemlje, da jo pri-
čnete obdelovati takoj, ko se na-
selite. A vse to na dolgotrajna iz-
plačila in prvo naplailo manjše,
kot stane hiša sama.

Pišite po naš časopis GOSPO-
DAR, kjer boste našli plan od
hiše in natančen opis hiše, cene in
plačila zemlje ter vsa ostala po-
trebna pojasnila. Pišite po časopis
vseeno, če ste voljni kupiti farma
ali ne. Mi posljemo časopis vsake-
mu zastoj.

Prodajamo tudi neobseeno zem-
ljo brez hiše.

Vsa pisma naslovite tako-le:
Homemaker Land Company,
Dept. 3, **Tioga, Wis.**

**I Z U M I
PRINESEJO BOGASTVO!
IZUMNIKOM**

in onim, ki želijo kaj izumiti bode
moja

Koliko je Rusija storila za zaveznike.

Upoštevati moramo, da se sedaj na vojna ne bje med dvema državama, temveč med sedaj takimeno- novanimi zaveznicami in par srednje- evropskimi državami, ki jih je Nemčija hipotizirala in tako pridobila za svoje vsenemške naklope. Vsaka poteza, ki jo naredi eden izmed teh ali onih je v zvezi s posledicami na celo situacijo.

Neovrgljivo je, da je ravno Rusija napravila toliko potez, ki so bili ugodni za zaveznike, da se vojno kolo čisto drugače suče, kot so mislili Nemci v pričetku.

Ob izbruhu vojne Rusija ni imela namena napadati, temveč le brati svoje meje in svojo vojsko kolikor mogoče hitro mobilizirati. Toda naglo in silno prodiranje Nemcev proti Parizu je Ruse napotilo, da so svoje načrte skoro čez noč spremenili in vdrl v Vzhodno Prusijo. Posledice tega so bile, da so morali Nemci, ki so že skoro videli Eiffelov stolp, potegniti svojo svojo moč nazaj in jo poslati v Vzhodno Prusijo proti nepričakovanim napadalcem.

Brez dvoma je to poteza, ki je vse drugače zasakala, in da je ravno to rešilo Pariz.

V prvih mesecih lanskega leta so Rusi vrgli veliko vojsko na Galicijo, vzeli Avstrijem trdnjavi Lvov in Przemysl, ter jih potisnili prav v Karpate.

To so napravili tako naglo in nepričakovano, da se Nemci, misleč, da je Avstrija vse drugače pripravljena, niti dobro zavedli niso.

Dalje je rusko prodiranje v Bukovini do Ogrske planote pričelo razburjati Ogrce, kar bi nemški politiki napravili velike neprilike.

Vse to je Nemec zelo oviralo pri njegovih operacijah na Zahodu. — Ker se je bilo, vsled tega ruskega napada, bati najhujšega, so morali Nemci zopet skoro vse svoje armade poslati v Galicijo in nameravali ofenzivo opustiti.

Potem je sledilo ono rusko umikanje iz Galicije, ki ima tudi zelo veliko strateško vrednost. Znano je, da so bili Rusi primorani do tega umikanja, vsled pomankanja municije. Imeli so velikanske vojaštva, toda brez orožja. To pa vsled tega, ker se niso mogli pravočasno in zadostno z vsem preskrbeti, iz vzroka, ker so hoteli pomagati zaveznikom.

Kdo bo rekel? Toda Rusi so morali le bežati; torej se ne morejo čisto nič postavljati.

Da, to je vse res, da Rusija sama zase ni imela nikakega uspeha; pač pa je zelo veliko storila za skupno stvar zaveznikov.

Ko so morali Nemci potegniti svojo armado iz Zahoda, so dobili zavezniški priliko, da so se preskrbeli z municijo in svojo vojsko z mnogih ozirih izboljšali.

Vse te strateške poteze, ki niso prinesle Rusiji sami nikakega dobička, pač pa iz gube, so stale zelo velikanske število življenj, kolikoršna more vtrpeti le narod, kot je ruski.

Od zanesljivih strani se je moglo doznati, da je sedaj Rusija pripravljena na vse mogoče slučaje. Imajo moderno organizirano vojsko z orožjem in municijo so tudi dobro preskrbljeni.

To se je pokazalo zadnje tedne v Kavkazu.

Prihodnost nam bode pa najbrže prinesla dogodke, o katerih se nam sedaj še ne sanja.

Pripovedovanje Poljakinje.

S pismom "Nieuw Amsterdam" je 2. marca prišla v New York neka Franciska Kasperik, dvajsetletna poljska dekle, ki je uredniku nekega poljskega lista pripovedovala kako žalostne razmere vladajo v Nemčiji in Poljski.

— Predno je šla v Ameriko je služila pri družini nekega nemškega majorja, kjer je imela priliko marsikaj slišati. Predno je dobila dovoljenje za potovanje je imela velike situacije. Iz Berlina je morala v Przemysl, njeno rojstno mesto, da je dobila potni list; prkazati je morala sliko svojega brata in pisma v dokaz, da je on res v Ameriki. Predno so jo spustili preko meje so jo do kože preiskali.

Ona pripoveduje, da — kot je slišala govoriti majorja, pri katerem je služila — so Nemci mislili, da se bo vojna končala najkasneje v šestih tednih. Francijo so mislili streti v dveh, Rusijo pa v ostalih starih. — Niti nadejajo se niso, da bodo naleteli v Belgiji na kak odpor. Major se je nekoč izrazil, da je ravno Belgija prekržala vse

nemške načrte. Nekoč je celo omenil napram svoji ženi, da so nemške vojaške oblasti izdale na poveljstvo ukaz, ne se ozirati na človeške izgube, temveč prodirati, naj stane kolikor hoče.

Sprva je v Nemčiji vladalo velikansko navdušenje, toda ko so pričeli prihajati s fronte ranjeni in poročila o mrtvih, je navdušenje nanah poleglo. — Ljudstvo je izgubilo zaupanje v cesarja in njegovo politiko. Večkrat se dogodi, da ženske z otroci v naročju napravijo velike izgube in zahtevajo hrane in padle sinove in može. Doma so le ženske, otroci in starci, ki niso zmogli opravljati težkih del; vsi moški od 18. do 50. leta so na bojnem polju.

V začetku, ko se niso bile tako velike izgube, so oblasti, ako je kdo padel, to sporočile sorodnikom v posebnem pismu. Sedaj pa, ko so postale žrtve tako velikanske, je pričela vlada izdajati neko glasilo, ki izide v Berlinu vsako jutro ob peti uri.

Vesili obsegajo imena padlih pet ali več strani drobnega tiska. Ko je prišla v Przemysl so ji sorodniki pripovedovali koliko so morali prestati zadnje leto. — Ko so Rusi osvojili mesto, so vsako stvar plačali in se z ljudmi čisto dobro razumeli. Ko so se pričeli Rusi umikati in ko so izpraznili Przemysl pred prodirajočo nemško-avstrijsko armado, so Nemci pošiljali za umikajočimi Rusi tak ogenj, da so ljudje mislili, da se je približal konec sveta.

Vsled groznega pokanja velikanskih topov je mnogo ljudi oglušilo in ponorelo. Nemci so prebivalstvo pobrali ves živč ljudstvo je bilo primorano jesti rastline, ki so za živali.

Z vojnimi ujetniki postopajo v Nemčiji kot s psi. Zapre imajo v nalaže zato zrajenih kolibah; veliko jih umre, ker jim v slučaju bolezni ne dajo zdravniške pomoči. Najgrše ravnanje z rusinami. Ujetnika, ki se količjak zoperstavi, lahko na mestu ustrelijo.

Pomankanje hrane se v Nemčiji grozno občuti. Kruh delajo s krompirja in koruzne moke. Meso jesti je dovoljeno le dvakrat na teden. Slanino dobijo večasih iz Nizozemske, ki jo prodajajo po 7 mark fant. Krompir je menda edina hrana, ki si jo lahko vsak privoši. Uradniki in duhovniki ljudi vedno opominjajo, da naj s hrano kolikor mogoče štedijo.

Omenjena Poljakinja je tudi pripovedovala kako postopajo nemški vojski s poljskim prebivalstvom: navadno jih kličejo "preklete Poljake". Neka ženska, ki se je z njo pripeljala v Ameriko, je imela štiri otroke, toda so ji vsi štirje umrli, vsled surovega ravnanja vojakov in pomankanja hrane. Njen mož, ki se nahaja v Ameriki, ji je dvakrat poslal denar za pot, toda ga ni dobila. Sedaj so jo vzeli v neko nevyorsko bolnišnico, da si pozdravi rane, ki so ji jih zadali brutalni nemški vojaki.

In Nemci obljubujejo Poljakom svobodo?

Kdaj bo konec sedanje vojne?

Na Dunaju in v njega okolici krožijo zadnje dni letaki, ki označujejo konec vojne. Prezkovanje — kaže izvirajo od zvezdogleba Karola Zanovskega — so precej nejasna in se glase:

1. Konec vojne in sklep miru 17. avgusta 1916.

2. Leta 1917. rodi novo zvezo treh cesarstev, ki bodo nedotakljiva svetovna sila.

3. Zmagovalci bodo trije cesarji in trije kralji. Nastaneta dve nova kraljeviti, dočim nek narod popolnoma izgine s površja. Evropa se razdeli v dva tabora. Marim državam zasije nova sročna doba. Mir se 170 let ne bo kačil.

4. Spominsko pomembni dnevi sedanje vojne bodo: 19. januar, 9. februar, 12. in 26. marec, 5. april, 12. in 27. maj, 5. in 16. junij, 4. julij in 17. avgust, ko se položijo orožje.

Dne 10. julija je pričakovati velike pomorske bitke.

Tak je uspeh natančnih sedem-mesečnih astrologičnih preračunanj.

Zasledujte dogodke in primerjajte jih z navedenimi podatki.

Zobozdravniki za živali.

V Angell Memorial bolnici v Bostonu so odprli zobozdravniški oddelke za živali; zlasti za pse, mačke in druge domače živali. Tu jim bodo, ako bo treba, zobe pulili, čistili, plombirali ali nove vstavili.

Pomanjkanje petroleja.

V Nemčiji so odredili, da rabijo petrolej za razsvetljavo le one družine, ki se ne morejo poslužiti niti plina niti elektrike, in oni ljudje, ki ga rabijo pri izdelovanju različnih produktov.

Plombiranje zob.

Pred leti se je za plombiranje zob uporabljalo izključno le zlato, ki ga je za izpodirni nek poreclanski izdelek, kateri je bil mnogo cenejši in uporabnejši. — Vsled vojne se te snovi sedaj ne more več dovažati, česar posledica bo, da bodo pričeli zopet zlato uporabljati za plombiranje zob, dokler ne bo kak "brihten" Amerikane iznašel drugo snov.

Stališče Rumunske.

Da moremo stališče Rumunske razumeti, moramo vedeti, da so Rumuni pripravljeni le za desettedensko vojskovanje. Zato si morajo biti svojega uspeha sigurni, predno prično s sovražnostmi.

Sedajni ministri predstojnik J. Bratianu je prava "politična sila" v Rumunski, ki zaseda je uspešno vzdržuje prijateljske odnose z zaveznicami in njih sovražniki. Njegova politika je ista, kot se jo je posluževal njegov prednik Silistria v drugi balkanski vojni; namreč čakati tako dolgo, da je ena stran očitno izgubljena in potem zaigrati za prvo priliko, ter se na ta način okoristiti z kolikor mogoče kratkim vojskovanjem.

Ko je izbruhnila vojna, je stari kralj Karol pozval Bratianu in druge državne na posvetovanje v svojo poletno prestolico Sinajo v Karpatih. Karol, katerega je Bismarck pred kakimi petdesetimi leti posadil na rumunski prestol, je imel s svojo nemško žlahto tajen dogovor napasti rusko Besarabijo. Večina je od kraja potegnula s kraljem, le Bratianu se je pomisljal in ugovarjal, ter končno prodrl.

V jeseni in zimi 1914—15, ko so Rusi zmagovali v Galiciji in prodirali proti Ogrski in ko je bilo že skoro sigurno, da se bo tudi Italija pridružila zaveznikom, so Bratianu različni rumunski politiki nasvetovali, da bi prišel z gibanjem proti Nemčiji in Avstriji. Toda on je še vedno rekel, da še ni čas, češ, boljše je malo počakati in biti sigurni.

Nazivali so ga izdajalec; sedaj ali nikoli lahko pridemo do Transilvanije in Bukovine, so rekli. Kot je nasprotno kralju, ki je sedaj že mrtve, tako se je zoperstavil tudi tem, kajti on še ni bil gotov, kako bo vojna izpadla. On vedno dvomi. On je dvomil, da bodo Nemci strli Francijo in istokot je dvomil o ruski zmagi v Karpatih.

Tako so stvari ostale neizpremenjene. Ko je Italija napovedala vojno Avstriji, tudi ni pričakoval njenih uspehov. Ko je pa Bolgarija pričela vojno s Srbijo, je nastala velika kriza. Zaveznikom naklonjeni državniki so zahtevali, da se gre takoj na pomoč Srbom. Na drugi strani so pa pristali Nemci, ki sovali proti zaveznikom in silili, da bi Rumunija stopila na stran Nemčije, Avstrije, Bolgarije in Turčije. Toda Bratianu je ostal na svojem stališču neomajan. Pri tem ga je izdatno podpiral tudi novi kralj, naslednik umrlega Karola, kateri je sicer Hohenzollere, toda ima angleško ženo.

Bratianu in njegova močna stranka sedaj samo čakajo in čakajo, ker dobro vedo, da jim niti Transilvanija niti Besarabija ne bosti usli.

Kaj pa narod pravi? bo kdo naravno vprašal.

Narod je neizobražen in se torej ne more zanimati za politiko. Malo jih je med preprostimi ljudstvom, ki znajo čitati in pisati. Rumunski živijo bomo in le malokdo lastuje zemljo, na kateri se muči za življenje. Živijo čisto cigansko.

Torej v Rumunski takovano "javno mnenje" sploh ne eksistira. S takim narodom vlada lahko postopa, kot se ji zljubi.

Stališče dežele samonasebi ni častno, toda je le v njeno korist. Pomislimo za koliko milijonov je zadnji čas prodala Nemčiji in Avstriji žita in drugih živil.

Zadnji teden je Rumunija sklenila s srednjeevropskimi državami trgovsko pogodbo, ki je lahko velike važnosti, najbrže pa ne bo imela velikega upliva na rumunsko politiko v slučaju, da bi jim bolj kazalo stopiti na stran Rusije in njenih zaveznikov.

Ne bilo bi umestno pričakovati kmalošnje odločitve. Rumunija bo čakala tako dolgo, da se bo pokazalo, ali bo kontrolirala Balkan Rusija ali Nemčija. Ako bo prva, bodo udarili na Transilvanijo, ako druga, pa na Besarabijo.

Pomanjkanje petroleja.

V Nemčiji so odredili, da rabijo petrolej za razsvetljavo le one družine, ki se ne morejo poslužiti niti plina niti elektrike, in oni ljudje, ki ga rabijo pri izdelovanju različnih produktov.

Plombiranje zob.

Pred leti se je za plombiranje zob uporabljalo izključno le zlato, ki ga je za izpodirni nek poreclanski izdelek, kateri je bil mnogo cenejši in uporabnejši. — Vsled vojne se te snovi sedaj ne more več dovažati, česar posledica bo, da bodo pričeli zopet zlato uporabljati za plombiranje zob, dokler ne bo kak "brihten" Amerikane iznašel drugo snov.

Za smeh in kratek čas.

To je edino, ki lahko izgubijo.

— Ti prijatelj, vrni mi že enkrat onih sto dolarjev, ki sem ti jih pred letom posodil.
— Res ne morem, sem čisto suh.
— Pa vsaj petdeset dolarjev.
— No, toliko pa že.

Odpirajo pisma.

— Ali ste že čuli, gospod kolega, da se sedaj vsa pisma iz Francije odpirajo.
— Iz Francije? — Zakaj neki? — Saj drugače jih ne bi bilo mogoče čitati.

Vse zdravo.

— O, Bog te živi! Imaš mogoče deset dolarjev pri sebi?
— Ne.
— Kaj pa doma?
— O, doma je vse zdravo.

Drač.

Avstrije so osvojili od Italije nov zasedeno in utrjeno pristanišče Drač, ki je najbolj važno pristanišče severne Albanije.

Drač, albansko Durz, italijansko Durazzo, šteje 9000 prebivalcev, ki so večinoma mohamedanci; katolikov je zelo malo. Še manj pa pravoslavnih in židov. Katoliki imajo svojo lastno župnijo s samostanom in zelo lepo cerkvijo. Tudi pravoslavni imajo župnijo in šolo. Kraj je pa nezdrav, ker tam razsaja navadno mrzlca.

Ze stari Grki so znali ceniti važnost tega pristanišča; ustanovili so namreč leta 625. pred Kristom naselbino, katero so Grki imenovali Epidaurios in ki se je hitro razvila v obljubeno mesto. Leta 229. pred Kristom pa je prišla ta grška naselbina v roke Rimljanom, kateri so jo prekrstili in nazivali Dythachium, ker je njeno grško ime pomenjalo v latinskem jeziku škoda, nesrečo.

Cesar so se Rimljani bali, to je zdaj doletelo njih potomce Italijane, namreč precejšnja neizgoda in škoda.

Nov način signaliziranja.

V armadi Združenih držav so upeljali novo iznajdbo za signaliziranje. Namreč iznašli so neke vrste patrone, katerih izstrelni ogenj je lahko različne barve.

To rabijo le ponoči. Vsaka barva ima svoj pomen.

Trdnjava Dvinsk.

V teku petih tednov je bila ruska trdnjava petnajstkrat zavzeta. Trdnjava obstoji s samega peska. Mesto je vsled večnega bombardiranja grozno razdejano.

Čisto suh.

— Ti prijatelj, vrni mi že enkrat onih sto dolarjev, ki sem ti jih pred letom posodil.
— Res ne morem, sem čisto suh.
— Pa vsaj petdeset dolarjev.
— No, toliko pa že.

Pri pouku sanitejcev.

Stabni zdravnik: "Na čem se spozna pri vojaku, da je nastopila smrt?"

A: "Če več ne diše."
Zdravnik: "Dobro."
B: "Če več žila ne bije."
Zdravnik: "Dobro."
C: "Če mu je granata glavo odtrgala."

Ko so bili Rusi v Galiciji.

V nekem mestu v Galiciji, ki je bilo tudi nekaj časa v ruskih rokah, vpraša ruski poveljnik mestne svetovalec: "No, kako ste kaj zadovoljni z novo vlado?"

Najprej ni bilo nobenega odgovora. Komandant vpraša še enkrat najstarejšega med svetovalci: "Ta tadej odgovori: 'Oprostite, gospod general, nov čevlji vedno tišči.'"

General: "Seveda, zato ga je pa treba namazati!"

— Zakaj se potem ženijo?
— Papa, ali je res, da prinese storklja male otroke?
— Da, res je.

Nenavadna nezgoda.

Na mostu, ki veže Cape Cod Canal v Sagamore, Mass., se je nedavno pripetila nenavadna nezgoda. — Ta most je eden onih, ki se ga lahko dvigne, da morejo ladje naprej. Ravno v tistem času, ko so ga dvigali, se je nahajal na mostu nek avtomobil, ki je vsled nagibanja mosta zdrčel v prekop. — Oni, ki je imel opraviti pri stroju za dvigavanje, vsled megle ni opazil avtomobila. — Rešili so se vsi; tudi avtomobil so potegnili ven.

POZOR

slovenska podporni društva v Greater New Yorku!

Podporno društvo "Slovenija" S. N. P. J. bo priredilo dne 10. in 11. februarja 1917 svoje veselico v proslavo desetletnice svoje obstanka. Zato prosimo imenovano društvo ostala društva v Greater New Yorku, da upoštevajo ta dva dneva pri določitvi svojih veselice. To pa z namenom, da se ne bo vršilo na isti dan več slovenskih prireditiv. — (14&21—4)

POZOR! HIPNOTIZEM

Izšla je vsežkozi zanimiva knjiga, kakoršne še nismo imeli. Kdor jo bo naročil, jo bo z užitkom prebral in dobil vpogled v marsikatero stvar, o katerih do zdaj še slutiti ni.

Knjiga ima preko sto strani, opremljena je z dvajsetimi krasnimi slikami. V njej so natančne navodila za hipnotiziranje, v njej so nadalje pojasnjeni pojavi, katere smatra navaden človek za nenaravne.

Stane 60 centov. Tri knjige \$1.50. Oni, ki ni z njo zadovoljen, naj jo vrže in dobil bo denar nazaj. Naročite pri: "SLOVENSKA KNJIGARNA". P. O. Box 1611, New York, N. Y.

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

[Sedež: FOREST CITY, PA.]

Inkorporirane dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VEHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAO PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Leaser Ave., Cleveland, Ohio.

FOROZNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 533 Dawson Ave., M. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČVAR, R. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, Pa.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Whit, Ill.

Dopol naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

VABILO

PRVO LETNO VESELIČO, ki jo priredi JUGOSLOVANSKI DELAVSKI TAMBURASKI ZBOR

v soboto dne 29. aprila 1916 v Thalia Hall, 193 Knickerbocker Ave. (pri g. Leo Struklju), Brooklyn, N. Y.

Dolgo časa se nismo imeli kake prireditve, zato se bomo pa sedaj toliko bolj potrudili za dovoljiti svoje goste. Na vsopreda imamo veliko novega. Saljiva pošta in prosta zabava.

Rojakom se uljudno priporočamo za obilen obisk. Odbor.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v državi ILLINOIS naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK MEH,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo stroko spadajoče posle ter izdajati pravoveljavna potrdila, vsled česar ga rojakom najtopleje priporočamo.

Upravišтво Glas Naroda.

DESET ZDRAVNIKOV MU NI MOGLA POMAGATI.

Smejali so se mu, ker je je-mal Bolgarski Krvni Čaj.

Potem, ko je pil pet dni Bolgarski Krvni Čaj, se sedaj čisto dobro počuti.

H. H. von Schlieck, edini izdelovatelj Bolgarskega Krvnega Čaja, dobiva dan za duem skupine zahvalnih pism od bolnikov, katerim je Bolgarski Krvni Čaj vnel zdravje.

Tako piše med drugimi tudi rojak Mr. Valenc, ki je dobro poznan v hrvaških krogih v New Yorku, in ki stani na 508, 11th Ave. v New Yorku sledeče o tem blaženem prirodnem zdravilu:

— Ne vem, kako bi vam se zahvalil

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Joliet, Ill.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, šte. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo- de oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Epizoda.

Česki spisal Jan Klecanda.

I.

Dne 18. marca leta 1848 je bil Milan, glavno mesto lombardskega kraljevstva, podoben ognjeniku, kateri se je pripravil na dolgem mirovanju k novemu izbruhu.

Vrelo je pod temi ognjeniški tlemi, semtertja so se dvigali kvi- šku kolobarji dima, ponekod je švignil plamenček.

Zemlja se je potresala, oglašalo se je temno gučanje, kakor kadar so tla na tem, da vržejo iz sebe mo- gočne toke lave. Zvenjalo je du- šea vročina, nič podobna onemu vzduhu italiskega kopnega podne- bja. Bilo je tu kakor ob kovaškem ognjišču — čutili soper in snarad žvepla.

Ti kolobarji dima in plamenčki so bili znaki navdušenja, kateri si mogli slišati na vsakem koraku po ulicah milanskih. Temno gu- čanje se je odzivala iz tropov ljudij, sprehajajočih se po širokih kor- zih, tlačečih se v ozkih ulicah starega mesta.

Zemlja se je potresala pod skr- tanjem težkih vojaških voz in pod kopitimi konji, ki so nosili jezdece iz raznih delov Milana k starodavne- mu gradu. Gnaje ljudji so se raz- mikale, da bi propuščale vojsko ali vozila. Potlej so se strnile zopet in se dalje valile, zaganjaje zdaj pa zdaj oglušno uknanje, kadar je tu ali tam zaklical nekdo slavo Italiji, ali kadar je s kakega balkona za- plapolal na trenutek trobojni na- rodni prapor.

Gorko je bilo, zadušljivo gor- ko, kajti iz oči vseh je plal ta di- vji, zloveski plamen.

Ni bil danes praznik, in vendar so zapirali delavnice, in vse dru- gače marljivo prebivalstvo je bilo na ulicah ali balkonih, kakor bi slavilo kak velik dogodek.

Ob deseti uri zjutraj se je ogle- sil v celem mestu ropot. Jedva da je s stolničnega zvonika odbila de- seta, so začeli prodajalci v vseh ulicah s hrúščem zatvarjati svoje štacune. Pritlična okna s se zap- žala, vrata zapirala, žene in otroci so kar na povelje odhajali v hiše.

Maršal Radecki, vrhovni povelj- nik italijanske armade, se je baš po- svetoval s svojimi generali v pos- lopju vojaškega poveljništva, ka- dar se je čul ta čudni ropot, ne- varljivi predhodnik vsake ustaje. Bilo je čas oditi iz ogroženega po- sloppja sredi mesta v grad, kjer ni bilo za ta čas nobene nevarnosti, in odkoder se je dalo bolje opazo- vati, kaj se godi v mestu, nego iz ozke "Contrada di Brera."

Na ulicah je kraljeval nepresta- no isti šum, a ljudje se niso več sprehajali kakor poprej. Na vseh oglih, na vseh javnih posloppjih so se naglo pokazali velikaški lepa- ki, okolo katerih se je tlačilo rado- vedno meščanstvo.

Kdor je umel štati, je čital na glas in izklieeval, kdor ni umel č-

tati, je poslušal in kričal potlej tem bolj.

Pred takim lepakom na borzi na trgu "dei mercantini" je stal člo- vek orjanske postave, kateri je bil za dobro glavo večji od drugih. — Odet je bil v nekam kričavo oble- ko iz svetle snovi s širokimi razno- barvnimi progami. Njegov obraz je izdajal, da ni sin gorkega juga, da je marveč njegova zibel stala nekje daleč na severu, o čemer so pričali tudi dolgi, svetli zalisci (ta- kozvana brada od pol lica), pla- polajoči po obeh straneh njegovega obličja.

Dočim so vsi ostali pokazali ob- čitanju razglasna na oglu veliko navdušenosti in odhajali z rado- stnim vikanjem, je ta mož stal tu ločel mirno. Roki je imel brez- brižno globoko v žepu porinjeni, slovkal je počasi kakor učenček in se ugodno ob tem zibal s strani na stran.

"Milorde!" se je začel v tem neki glas, in tutej je začel roko, katera se je doteknila njegovega ramena. Ni se dal motiti in je mir- no dočital poslednjo vrsto, potem se je obrnil.

"Ali ste vi, milorde? Kaj tu de- late, za vraga?" je vprašal mali mož, kateri ga je poprej ogovoril. "Aj glej, master Roulant!" — Anglež je vzel roko iz žepa ter jo podal možiču, da je malec stisne, kar je imelo biti dokaz radosti nad tem svidenjem. "Učim se tu čita- ti, kakor vidite! Lepa govorica ta laščina!"

"Ali razumete to, kar ste čita- li?"

"Niti za lek! A kaj mi je do te- za?"

"Prevedem vam to, ako je dra- go!"

"Ako vam ne dela truda, v bo- ljem imenu", je mirno odgovoril Anglež.

"Nujte, torej slišite! To je brzo- javka z Dunaja, oznanjujoča, da je cesar dal svojim deželam ustavo, pravo združevanja, odstranil cen- suru ter dovolil ustanovitev narod- ne straže!"

"Tako? In zavoljo tega se ti uorei toliko radujejo? To so ven- lar reči, brez katerih človek niti živeti ne more!"

"Prav zato ta radost!"

"In torej je zdaj po vsem?" je mrzko vprašal Anglež.

"Po čem, milorde? Ne razumem vas!"

"Dolgočasim se, moj mili, in tu sem prišel sem v Italijo iskat tro- ho zabave. Reklo se mi je, da tu nekaj počti. Nadejal sem se, da pridem na bojišče!"

"— No — in?"

"— No, zdaj, ko so tako veseli, da so dobili, kar so hoteli, je po vo- jni!"

"Tako! Čemu bi bil torej jaz tu?"

"— Zares, vi ste tak hujskaček, ki s svojim prihodom draži ves svet. Kaj hočete tu?"

"— Sem professeur en barria- des", je odgovoril možič ponosno in spenski.

"Aj, aj!" se je čudil Anglež, ne vede, kaj to znači.

"— Ne mislite si, da je tako lahko zgraditi barikado, kadar se človek temu ni učil. Tu tega ne umejo, prišli smo je učiti!"

"— Ah tako! Razumem. — vi to umete!"

"— Sem Parižan! Je to že v naši krvi!"

"— In mislite torej, da vendar k nečemu pride?"

"— Zanesite se na me! — Italijani imajo že dosti te avstrijske vlade.

Hrepene po tem, da bi vrgli s sebe jarem neomikanih barbarov, ka- kor udvorno nazivajo Nemce. Cela Italija tli. Malce razpihati — in ustaja izbuši v polni požar.

Anglež je oprezno potegnil roki iz žepov ter si ji zadovoljno mel.

"— Torej vendar nekaj!" je rekel.

"— In končno i mala revolucija je lepša, nego li najkrajšnja vojna!"

Nekakšen človek iz tolpe je opa- zil oba moža, govoreča tuje besede.

Pojav Angleža mu je bil zoprni za- voljo njegove blede polti in svetle brade. Potegnil je soseda za sukn- jo in, pokazavši s prstom na tuj- ca, zešepetal:

"— Una spia."

Una spia — vohun — pomagač policije — to je slo od ust k ustom in mahoma so se obrnili pogledi vseh na moža.

"— Pojdite, gledajo na nas neka- ko sumnjivo", je šepetal Francoz ter vlek Angleža za suknjo.

"— Eh kaj! Jaz sem samo upazo- vavec, in mi Angleži smo zdaj tu dosti priljubljeni!" je odgovoril lord in se brezbrizno obrnil k mno- žici.

Toda že je bil obkoljen od neko- liko Lahov, kateri so se bali, da bi jim utekel. — Profesor Roulant, manj očit en v svojem temnem o- blačilu, je izginil v tolpi.

"— Kriči evviva l' Italia!" so vpi- li nekateri na udiviljenega Angle- ža.

"— Sóno Inglese!" je kričal An- glež, zbravši vse svoje znanosti v laščini. A podražena množica se ni brigala za njegovo upitje.

"— Vohun si, izdajca!" — so vri- ščali, in že je padlo nekoliko u- darecev na začudenega lorda, kateri ni mogel pojmiti, v kakem sod- račju so te palice s klicanjem "Ev- viva". Prihajalo mu je tesno, kaj- ti v tolpi so se zablskala tudi že bodala.

"— Nazaj, zbabeli! Dvajset na enega!" je zavnel klic, in v tol- po je planil z ragaljeno sabljo av- strijski častnik. Kakor kadar pa- de lev na jato srditih volkov, so se razpršili naskokovalci. Koli so se povsili in noži izginili, Anglež je stal zopet na prostem.

"— Pojdite, gospod! Ste svobod- en!" je rekel častnik, in prijem- ši njegovo roko, ga je hotel odve- sti. Ali med tem so se Lah vzpa- metovali od svoje prestrašenosti. Imeli so zdaj mesto enega sovra- žnika dva, katerih ni mogla ena sablja braniti dvajsetih palie.

Bilo je treba le enega izpodbija- jočega vzklika, da bi se vsi vrgli na častnika.

Kar se je v tem stresla zemlja.

Z grajskega stolpa so zagrmeli to- povi, ključo celo posadko v oro- žje. O prvem poku so vrtinili vsi čakaje, kaj bo sledilo. Naprožene roke so omahnile, usta ostala otvor- jena. In predno je dogučal posled- nji pok, sta bila častnik in Anglež tako daleč, da ni bilo lahko misliti na njuno zasledovanje.

Častnik je hitel po zkih ulicah ter vlek za seboj svojega varo- vance, kateri je brez volje šel za njim. Na srečo nista srečavala mnogo ljudij, kajti vse je bilo v živějšíh ulicah, in posamezniki, ka- teri so se tu pa tam z njima sreča- li, so se zadovoljili s tem, da so za častnikom zalučali kamen ali kle- to in potem utekli.

Stoprav na foru pred gradom sta si oddehnila hodeca. Tu sta bila že varna. Med Angležem in rešite- ljem se je razpredel kratek go- vor: dorazumela sta se v nem- ščini.

"— Pojdite v grad, gospod?" je vprašal častnik.

"— Tam vendar ni prostora civili- stom!"

"— Vsakomur, kdor tam dole ni življenja varen!"

"— Bila je to nekaka pomota! Kaj so vendar hoteli?"

"— Hoteli so vas ubiti!"

"— Opazil sem, ali zakaj?"

"— Zato, ker niste kričali "evviva", kakor oni!"

"— Ah tako! No to je tedaj zopet dobro! Vrnem se in bom kričal!"

"— Mislite na svoje življenje, gos- pod! Ne delajte lahkomišelnosti. — Pojdite za menoj, tam gore bodete v mojem varstvu!"

"— Ohranim življenje pred noži, da bi umrl dolgega časa. Nočem gledati vojaških parad!"

"— Za te zdaj ni časa, prišla je do- ba činov!" — Sicer, kakor vam lju- bo! Ostanite z Bogom!"

"— Z Bogom, gospod! In zahvalju- jem se vam. Bodete li kdaj v po- dobnem položaju, rad vam povr- nem današnjo službo!" je resno zagotavljal Anglež.

"— Hvala; upam, da k temu ne pride", se je zasmejal častnik.

"— Kdo ve?"

Častnik je mahnil z roko in hitel k ogromnemu grajskemu posloppju, odkoder so zdaj pa zdaj še zmrom grmeli strel iz topov.

V tem trenutku, kadar so zagr- meli topovi v gradu, je začela voj- na. Italija je dvignila trobarvni prapor svobode in jednote, maršal Radecki vzpostavil črnomeni pra- por z dvoglavi orlom, da bi, ka- kor je bil poprej obljubil v enem svojih manifestov, pod krili tega orla čuval zemljo proti vnanjim in notranjim sovražnikom. Italija je vrgla Avstriji rokavico v hipu, ka- dar se je od dunajske revolucije in nemirov v drugih deželah potresa- la cela država v svojem temelju — in Radecki jo je dvignil.

Stari maršal je stal na grajski esplanadi, obkoljen od svojih ge- neralov. Zamračen je gledal doli v mesto, kjer je z vsakim trenutkom hrup postajal resnobnejši. Ordo- nance so dohajovali z vseh koncev mesta ter obveščali, da ljudstvo prehaja od radostnega vikanja k dejstvu. Na svetovalni je raz- vit narodni prapor, in ljudstvu je razdeljeno orožje.

Radecki je gnevno mečkal v ro- ki nekaj papir. Bila je to zahteva civilnega guvernerja, da bi vojska ne delala korakov, dokler se ne bode za to prosilo.

"— Najbrže se radujejo zavoljo cesarskih dekretov", se je mrzko smejal maršal. "In v izjavljanju te radosti jih nimamo ovirati, ka- kor gospod guverner zahteva. Kaj mislite vi o tem, gospoda?"

"— Mislim, da so ti diplomati ne- ozdravni", je odgovoril eden po- bočnikov. "in da mora vaša eksee- lenca pričakovati z mečem v roki, kaj se bo godilo!"

"— Govorite pravo!" je rekel za- lostno maršal. "Bil bi tako rad pri- zanašal Italiji, toda vidim, da dru- gače ne bode!"

Približal se je v polnem diru jez- dec, oznanjujoč, da se je ljudstvo polastilo palače "di governo" in u- bilo tamošnje straže.

Maršalu se je napela žila na ču- lu. "Ali spada to tudi k onim ra- dostim, nad cesarskimi dekreti?" je gnevno zavpil.

"— To niso še izgrede. — to je u- staja!" je rekel nekdo generalov.

"— Nujte torej velite, naj zagrm- topovi", je zaukazal maršal pobo- čniku. Ta je dal znamenje — in s strelom, kateri se je stresel po gra- du in celem mestu, je bila izpre- menjena cela Italija v jedno boji- šče.

Bil je tisti strel, kateri je bil o- svobodil Angleža in stotnika av- strijske vojske, kateri se je bil za- držal v mestu dlje nego je dovolje- vala opreznost.

(Konec prihodnjič).

LEPA PRILIKA

za one, ki nameravajo iti po vojni v stari kraj.

V lepem kraju na Dolenjskem je na prodaj veliko posestov, ob- stoječe iz hiše, hleva, treh travni- kov, dveh velikih njiv in lepega hrastovega gozda. Hiša je pri- pravna za vsako trgovino ali obrt. Cena nizka.

Za natančna pojasnila pišite na sledeči naslov:

"Lepa prilika".

82 Cortlandt St., New York, N. Y. (21-24-4)

VABILO

na

VESELICO,

katero priredi

društvo "Napredni Slovenci"

št. 254 S. N. P. J.

v soboto dne 29. aprila 1916

v dvorani bonairskih Slovencev na Bon Air, Pa., blizu Franklina.

Pričetek ob 7. uri zvečer.

Vstopnina za moške je \$1, ženske so vstopnine proste.

Za splošno zabavo bo izvrstno preskrbljeno. Vesele poskočnice bo igral tamburaški zbor "Tri- glav". Natakariji in kuhinjsko osebje bo vedno na straži, da ne bo nihče trpel žejo ali glad. Imeli bomo sveže pivo in fine kranjske klobase ter razne druge izvrstne prigrizke.

Tempotom vabimo vse rojake in rojakinje iz Bon Air, Franklin, Conemaugh, Moxham in ostalih bližnjih naselij, posetite našo ve- selico na zgoraj omenjeni dan in zavžili bomo skupaj par veselih uric, ki bodo ostale vsakemu v do- brem spominu.

Na veselo svidenje 29. aprila!

Anton Jakobe, tajnik.

(14,18,21-4)

Nihče neče

\$1000.00 nagrade.

Torej druga ponudba!

VSAK POSAMEZEN DOBI PROSTO VONŽJO IN VSE STROŠKE POVRNjene ZA OGLEDATI NAŠE KRAJE, ČE NE DOBI RAZMER NATANKO KAKOR JE ZDOLEJ OGLAŠENO.

1. Vsakdo, ki ve za lepšo deželo, boljjo zemljo in večje splošne pridelke in da se kupi zemljo za isti denar ali ceneje, kot tukaj.
2. Vsakdo, ki mi pokaže čisto zemljo v ravnini, da se dobi aker v najem ceneje kot \$4.00. V kolikor je meni znano se niti za ta denar ne dobi.
3. Vsakdo, ki mi pokaže sigurno podjetje ali banko v Ameriki, ki plača več vlagateljem, ka- kor pa naša čista zemlja v ravnini.
4. Vsakdo, ki mi pokaže v Ameriki kraj, kjer ra- ste vinska trta bolje kot pa tukaj.
5. Vsakemu kupcu zemlje z gozdom v ravnini, ki se obveže isto izčistiti, plačam vožnje stroške, ne glede kje in od koga kupi zemljo.

NAŠ NAMEN JE: GOZDOVE IN MLAKE IZTREBITI IN NAREDITI TRATNIKE IN POLJA. PO SVOJI SLABI MOČI BOM PRIPOMOGEL, DA SE NAPRAVI DEŽELA MEDU IN MLEKA.

Rojaki, ki imate denar, k vam se obrnem, naložite ga v naši ravnini. Zemlja vam bode izvrstno poplačala vaš ka- pital. S tem ne menim kupiti gozd in ga držati, to ne ko- risti deželi niti kupcu. Zemlja se mora takoj čistiti. Tu- kaj so polja, ki so plačala toliko najemnine za aker, za ko- likor ti jaz prodam aker v gozdu.

MARIKDO SE BO ČUDIL, DA SE RAVNO SLO- VENCEM PONUDI TAKA PRILOŽNOST.

NATO IZJAVLJAM, DA SE NUDI VSEM LJU- DEM, KER V SPLOŠNEM PRIMANJKUJE KAPITALA ZA UREDITI DEŽELO IN JO POSTAVITI V PRVO VR- STO KAMOR SPADA.

Tu je na milijone akrov gozda, ki čaka čiščenja, da se napravi polje, ki ga ni boljšega na svetu. O tem se lah- ko sam prepričam pri čisti zemlji. Slovenec jaz ne bom razlagal, kaj raste tukaj, pridi in oglej si zemljo in se boš sam našel. Jaz ne ponujam nekaj zastoj, temveč dežela sama te vabi, da naložiš denar tukaj. Zato boš bogato po- plačan. Garantiram pač vsakemu, da bo naša zemlja v ravnini za poljedelstvo najdražja, ko bo enkrat vsa čis- ta. Kajti pridelala se vsega tolik ona aker, kakor kjerkoli drugje. Podnebje je dobro in milo, voda izvrstna in deže- la bo bolj zdrava kot kjerkoli, ko bo vsa čista.

Imam nekaj kosov v gozdu, ki jih čistim, in garanti- ram večje letne obresti, kakor v vsaki banki. Obenem bo p asvet za polovico do dvakrat toliko vreden.

KOMUR ENAKA PODJETJA NE UGAJAJO, ONEMU NI MOGOČE VEČ SVETOVATI. PRIDI V MISSOURI, OGEJ SI ZEMLJO IN NIHČE TE NE BO SILIL, AKO NE BOŠ GOTOV, DA BO TVOJ DENAR NAJBOLJE ULO- ŽEN.

Ne hodi k meni, niti kakemu drugemu agentu zemlje. Idi torej naravnost k kmetom in prepričaj se boš, kakšna je naša dežela.

Vsak posamezen dolar se krvavo rabi za razvitje in čiščenje. Naloži ga in najbolje se bo obrestoval.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Žrtve vojne. Šele sedaj je došla vest, da je 16. oktobra 1915 zadela svinecna kuga v Srbiji Franceta Murgo iz Prečine. Bojeval se je od začetka sedanje vojne. Bil je vzoren in moder gospodar. Zadnji dan pred smrtjo je pisal svoji ženi, kakor bi slutil, da ga čaka smrt. Pristavil je, da zdaj ne misli več na svoj dom, marveč prosil je le, naj molijo domači za srečno zadnjo uro. Umrl je v najlepši moški dobi. — Umrl je v bolnišnici v Jubenburgu na Stajerskem Fran Klemenčič, stenograf kranjskega deželnega odbora. Nedavno je nastopil vojno službovanje kot enoletni prostovoljec, dasi je bil vedno rahlega zdravja. Z bridkim sreeom se poslavljaj ob odhodu, kakor bi bil slutil, da ga ne bo več nazaj. Pokojni je več let deloval tudi v uredništvu "Slovenca" v Ljubljani. Bil je izredno pridn in delaven ter zaradi dobrega srca splošno priljubljen. — Umrl je v Ljubljani vojak Ivan Čuk iz Črnegra vrha n. l. Služil je pri delavskem oddelku v Kolomeji in Stanislavovu v Galiciji ter na italijanski fronti, kjer je zbolel. Ravno pred vojno se je poročil. Pokojni je bil poštna in blaga duša. — Iz Trčica poročajo: Dne 31. januarja je padel Josip Mersol, bivši strojar. Pokopan je na hribu Sv. Mihaela.

V ujetništvu umrl. Iz Vač poročajo: V nedeljo 9. januarja je v ujetništvu umrl na italijanskem otoku Asinara, severozahodno od Sardinije, dobi in obče spoštovani trgovec in posestnik Fran Hribar iz Vidre. Jeseni so ga Srbi ujeli ob Savi, ga tirali v Albanijo ter ga v Valoni izročili Italijanom. Ti so ga z drugimi vred po morju prepeljali tja do Asinare, kjer ga je smrt rešila nadaljnjega pomanjkanja in bridkosti srbsko-italijanskega ujetništva. Bil je zaveden Slovenec, vsakemu dober in blag, od vseh znancev obžalovan. Z neumornim trudom in pridnostjo si je pridobil svoje imetje kot dober gospodar in skrbni oče.

V ruskem ujetništvu. Veliko veselje je bilo ta dan v družini Jožefa Priitelja v Gradežu pri Turjaku, ko se je po 11. mesecih zglaj iz ruskega ujetništva sin Alojz Priitel.

Se mnogo jih je, ki so že bili obkrožani kot mrtvi, pa se bodo še oglašili. Te dni je prišlo obvestilo iz daljne Orenburske gubernije na Ruskem, da še živi vojak Ivan Grad iz Vevč pri Devici Mariji v Polju. 16. meseca so stariši čakali in tudi pričakali veselo obvestilo, da je sin živ in zdrav. — Nedavno se je oglašil (eno leto potem, ko je bil ujet) iz srednje Azije vojak Alojz Janžeković. Njegov brat Josip se nahaja v rezervni bolnišnici urušinskega poslopja v Ljubljani. — Vojak Andrej Hribnik iz Pungerta pri Škofji Loki je po šestih mesecih razveselil svoje stariše s pismom iz ruskega ujetništva, v katerem naznanja, da je zdrav.

Se živi! Iz Trčica poročajo: Iz ruskega ujetništva se je oglašil Adolf Kogoj, o katerem se je uradno poročalo, da je padel.

Pogrešajo se. Že poldrugo leto se ni oglašil Feliks Moder, ki je služil pri 27. pešpolku, 9. stotniji. Po njem poizveduje njegova žena Justina Moder v Toplicah, p. Zagorje ob Savi. — Pogreša se in fanterist Alojz Pokovec od 17. polka, 1. bat., 2. stot. Zadnjičkrat je pisal iz Galicije septembra leta 1914. Po njem poizveduje njegova mati Marija Pokovec v Dolgi-nogi, p. Kresnice. — Pogreša se Janez Križman od 27. novembra 1915. Služil je pri Feldjäger Bat. 9, 1. komp., 1. voj. Poizveduje po njem njegova žena Uršula Križman, Podgorica 9, p. Grosuplje na Dolenjskem. — Andrej Raušeln, vojak pri Feldjäger Bat. 20, 4. komp., se ni zgledil za osem mesecev. Po njem poizveduje njegova sestra Helena Troha, Babna Polica št. 1, p. Stari trg pri Rakcu.

20 mesecev v Galiciji. Vojak Fr. Oblak iz Lučin pri Trati naznanja, da je 20 mesecev neprestano v Galiciji. Privadil se je vsem težavam, le to ga boli, ker je on edini Slovenec med Madjari in Rumuni. Pravi: "Težko mi je, ker se ne morem zgovoriti s tovaršji. Nekaj besed sem si zapomnil, da se za silo razumemo. Zdrav sem pa ves čas, hvala Bogu. Le to želim, da bi prišel še enkrat do svoje družinice..."

Slovenski topničarji so se povrnil, kakor je posneti iz raznih dopisov, početkom marca z galipolskega polotoka v turško prestolnico — Carigrad. Kam jo bodo krenili z velikimi možnarji, še ni znano.

Za vojaškega duhovnika je poklican ribniški kaplan Anton Rovtar; v vojno službovanje je odšel tudi frančiškan P. Beno Strauss iz Novega mesta.

Za sirote in žene padlih. Od cerkvenega koncerta v stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani je ostalo čistih dohodkov 700 K, ki se porabijo za sirote in žene padlih vojakov.

Za vojake. Dobrodelna predstava na korist vojnim invalidom, ki so jo priredili v Zbani pri Škofji Loki v nedeljo 12. marca, se je izvršila naravnost sijajno. Predstava je domela čistega dobička 100 K. Največ zaslug pri tem ima školska voditeljica gđc. Ivanka Cegnar. — Iz Dolenje vasi pri Ribnici poročajo: Odkar smo uredili društveno dvorano, je društveno življenje močno napredovalo. Zadnji čas smo priredili dve dobrodelni predstavi s petjem in deklamacijami. Poleg naših vrlih fantov, ki so oskrbeli zanimivo igrjo, so nas presenetili mali šolski dečki. Čisti donesek se je obrnil v prid goriskim beguncem (60 K) in za oslepele vojake (50 K). — Iz Semeča poročajo: Naše izobraževalno društvo kljub neugodnemu času ne spi. Priredilo je predpustom dve igri, katerih čisti dobiček je poslal za deželni zavod za slepe vojake; znašal je pri igri fantov 52 K, pri igri deklet 178 K. V odmorih so nas zabavali tamburaši, ki se še vedno pridno vadijo. Seveda vojna tudi našemu društvu ni prizanesla. Godba na pihala mora počivati, ker je večina njenih članov in tudi kapelnik v vojni.

Posredovalnica za delo vojnim invalidom v Ljubljani ima nalogo, posredovati in preskrbovati delo takim osebam, ki so vsled ran ali bolezni, dobljenih v vojni, postale za delo nezmožne ali pa vsaj manj zmožne, kakor so bile poprej. Ozirati pa se more samo na take invalide, ki so na Kranjsko pristojni, ali ki so vsaj 6 mesecev pred izbruhom vojne stalno bivali v deželi. Posredovalnica razpolaga tudi z denarnimi sredstvi in podpira invalide, ki iščejo dela, dokler ga ne dobe. Posredovalnica nujno prosi delodajalce, da ohranijo prosta službena ali delavska mesta invalidom, kjerkoli je to mogoče in da ji naznanijo taka mesta.

Hvaležnost Ljubljane. V seji mestnega starejinstva ljubljanskega je bilo sklenjeno, da se v znak hvaležnosti do vojskovodje nadvojvode Evgena planica na ljubljanskem gradu v bodoče imenuje "Nadvojvode Evgena razgled". — Novozgrajeni šentjakobski most se bo imenoval "Nadvojvode Friderika most". — Drugi most, ki se bo v teku regulacije šezgradil, bo nosil ime prestolonaslednika Karola Frana Jožefa. — Tretji most se nazivlje po cesarju Francu. — Četrty je posvečen imenu Frana Jožefa I. — Zadnji most se bo v teku leta 1916. nanovo dodelal in se bo imenoval nadvojvode Evgena most. — V seji dne 7. marca se je na predlog župana tudi odobrila misel, da se napravi večja ustanova za vojne invalide. Za prvo postavko se je dovolil znesek 10,000 K.

Kranjski prispevek 1000 K. V Sarajevu bodo zgradili spominsko cerkev na mestu, kjer sta bila umorjena prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova soproga, kranjski deželni odbor je dovolil v ta namen prispevek 1000 K.

Popisovanje krompirja. Letos se je tega božjega daru več porušilo kakor sicer; to pa iz umevne razloga, da je kruha in moke premalo. Deželna vlada je odredila sedaj popisovanje po stanju 15. marca, da se dobi jasn pregled, koliko je še zaloge in kako urediti aprovizacijo.

1 kg sladkorja za osebo. Deželna vlada kranjska je določila mesečno 1 kg sladkorja za eno osebo.

Soči. Naš najboljši in najplodovitejši skladatalet P. H. Slatner, frančiškanski župnik v Ljubljani, je pravkar dogotovil novo, veliko glasbeno delo "Soči" S. Gregorčičeva pesem). Izvedenci je sedaj hvaljivo ta najnovejši umotvor.

Nagli sod. Z Gore pri Sodrčici poročajo: V občini imamo 300 ljudi in tri gostilne, ki točijo žganje. Proti žganjeopitju se nihče ne drzne upreti, ker smatrajo nekateri tak upor za veleizdajalstvo. Ko se je predzrnila neka gospodinja prišati, da se neopastavno toči žganje, se ji je z vso resnobo zagrozilo z

naglim sodom, da je bila priča vsi prestrašena. Žganje je imelo nagli sod lanko zimo na Gori, ko sta se dva napila in zarzuila. Žganje je zadnje leto povzročilo sodnijsko prodajo dveh posestov na Gori, tudi občinski dolgovi so za par tisočakov narasli, ker se je pri občinskem gospodarjenju preveč klanjalo sodniku alkohol. Kdor žganje brani, izdaja ljudstvo duševni in gnotni pogubi, in tak izdajalec ljudstva zasluži obsodbo, če mu tudi nagli sod prizanesi.

Prvo obhajilo v dež. dvorcu. V nedeljo 19. marca je pristopil neki hrvaški vojak, ki se nahaja v rezervni bolnišnici deželnega dvorca v Ljubljani, privikrat k sv. obhajilu. Pred vojno se je nahajal ob mladih nog neke na Srbskem in tako se je zgodilo, da je ostal brez verskega pouka in brez sv. obhajila. Zdej so ga sestre usmiljenke same poučile in pripravile, in tako je s prižgano svečo v roki in s šopkom na prsih prejel privikrat sv. obhajilo.

Smrt župnika. Dne 14. marca je umrl v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji Ivan Pele, vpojojeni župnik hinjski. Rojen je bil v Ribnici, za mašnika posvečen leta 1889.

"Ljudski zdravnik" umrl. Dne 15. marca je v Ljubljani zatisnil oči "ljudski zdravnik" dr. Anton Stare, generalni štabni zdravnik v pokouju. Za smrt ga je lepo pripravil duhovni svetnik Simon Zupan, župnik na Ježici pri Ljubljani, ki sta si bila od nekdaj dobra prijatelja. Pokojni zdravnik je bil ljudomilnega značaja, usmiljenega srca ter je vsakemu rad pomagal. Reče je zastoj zdravil, dostikarja pa povrh še podpiral.

Umrla je v Dobrovi pri Ljubljani dne 8. marca Katarina Čehovin, služkinja pri nadučitelju Matiji Rantu, pri katerem je služila dolgo v isto let. Za svoje 40letno zvesto službovanje je bila pred par meseci odlikovana z zasluzno svetinjo.

Potres. V nedeljo 12. marca ob 4. uri 24 minut zjutraj je zbudilo ljubljanske prebivalce eno minuto trajajoče podzemeljsko tresenje iz spanja. Potres ni bil močan, pač pa razmerno zategnjen, zato so s strahom čakali, kaj bo. Škode ni bilo, razen da se je tuintam odrgalo malo ometa od stropa in da je padlo nekaj opek s streh. Strahu je bilo pa seveda dosti. Tresenje se je močno čutilo v Domžalah, v St. Rupertu na Dolenjskem, v Sinihlu in drugod. Središče je moralo biti neke na morju blizu Jakina.

Petres so čutili v Zbani pri Škofji Loki v nedeljo 12. marca zjutraj ob 4. uri 20 minut. Smer od zahoda proti vzhodu.

Zemlja se je vsedla. Ob zadnjem potresu se je nad vasio Breznica na Gorenjskem odtrgal velik plaz zemlje. Več stotisoč kubnih metrov gramoza se je pomaknilo naprej. Ena hiša je v nevarnosti.

Roparski umor. Dne 6. marca se je vračal s semnja v Radohovi vasi skozi vagenšperski gozd stari Repina iz Dvora (Šmartno pri Liji). Prodajal je vola in kupil kravo. V gozdu ga je napadel roparski morilec, zadal mu smrtni udarec ter ga oropal. Našli so ga mrtvega v grmovju. Ubijalec še niso dobili.

Lesna zadruga. Iz Dolenje vasi pri Ribnici poročajo: Pred meseci je bila tu ustanovljena lesna zadruga za tukašnji okoliš. Pečala se je predvsem z dobavljanjem drv, ki je z njimi oskrbovala vojno bolnišnico v Ribnici; odposiljala jih je tudi v Zagreb in Ljubljano. Zadruga vrlo dobro napreduje. Vodi jo njen ustanovitelj poslanec Skulj.

Slovo. V Litiji je prišla 8. marca poslovit se od odhajajočega okrajnega glavarja Pavla Svetec, ki je prevzel posle okrajnega glavarstva v Krškem, deputacija županov iz 41 občin. Vidi se, da je bil obče priljubljen.

Cerkvena vest. Podeljena je župnija Kostanjevica na Dolenjskem J. Podbevšku, mestnemu kaplanu pri sv. Petru v Ljubljani.

DR. BUKK'S MEDICAL INSTITUTE
407 East 58th St. N. Y.
Starokranjski slovenski zdravnik.
Zdravi umirajoči bolniki, pljučne bolezni, krvavice, revmatizem, tujne bolezni, ki jih bolniki na materinski jezik izložijo v obeh jezicih.
Zdravnik sam govori slovenski.
Odprto je vsak dan (tudi v nedeljo) od devetih zjutraj do sedmih zvečer. Med prvo Ave in Ave. A. 5th Ave. P. 1st Ave. 1st Ave. 1st Ave.

Rad bi izvedel za svojega prijatelja FRANKA KARIZ. Doma je iz Merč hšt. 24, fana Povir na Primorskem. Če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se pa sam javi. — Andrew Skrinjar, 643 E. 160. St., Cleveland, Ohio. (20-22-4)

IŠČEMO DELAVCE.
Delavnik 6, 8 in 10 ur, plača od \$2.00 do \$4.00, povprečna plača okrog \$3.00. Posebej 10% priboljška za regularno mesečno sodelovanje. Samo stalni delavci naj vprašajo. Velika slovenska naselbina v Sheboygan.
Kohler Co., Sheboygan, Wis. (11-26-4)

POZOR!
Na prodaj je 6 tumburje v dobrem stanju za polovično ceno. Tumbure so sledeče: berda, brač I., brač II., brač III., bolgarija I. in bolgarija II. Vse skupaj za 45 dolarjev. Za natančna pojasnila pišite na:
Ivan Brezovar, Box 3, East Mineral, Kansas (20-22-4)

NA PRODAJ
dobro urejeni saloon in boarding-house; tudi je zračen prostor za grocery store ali pa kakšno drugo obrt. Saloon je prost od pivovarne, zato dotičnik prodaja pivo karščno sam hoče. Proda se pod zelo ugodnimi pogoji.
J. M., 208-10 Reed St., Milwaukee, Wis.

Iščeva svojega brata JANEZA VERTNIKA. Doma je iz vasi Lahovič, fara Cerklje na Gorenjskem. Pred enim letom je bival v Omahi, Neb. Prosva cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga nama naznani, ali naj se pa sam javi, ker sporočiti mu imava nekaj važnega iz stare domovine. — Joe in Math. Vertnik, Box 956, Ely, Minn. (17-22-4)

Iščem svojega brata RAFAELA PUH. Doma je iz Skočjana pri Turjaku. Pred 5. leti je bil na 9553 Ewing Ave., South Chicago, Ill. Za njegov naslov bi rada izvedela njegova sestra Alojzija Puh, sedaj omožena Koševar. Prosim, če kdo ve, da mi naznani njegov naslov, ali naj se pa sam javi, ker poročati mu imam več važnega iz starega kraja. — Mrs. Aloysis Koševar, Box 702, Aspen, Colo. (19-21-4)

FARMA NA PRODAJ.
60 akrov valovite zemlje, lepa hiša s 7 sobami prav ob glavni cesti, velik hlev za 15 govedi, vsa ostala poslopja v dobrem stanju. Ugodna prilika za Slovenca. Cena nizka. Za pojasnila pišite na:
Anton Starič, (14,21,28-4) Sheboygan, Wis.

Rad bi izvedel za naslov JOHNA TROHA, podomačje Anken iz Babnega polja pri Ložu. Prosim, če kdo ve, da mi naznani njegov naslov, ali naj se pa sam javi. — John Susman, c/o A. Bliss, Brookwayville, Pa. (20-22-4)

Suhe dežele?

Rojakom naznanjam, da pošiljam vsakovrstne pijače to je piva, žganja in vino.

Pišite po cenik!
JOHN LANICH,
box 1024 Cheyenne, Wyo.

OGLAS.
Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA.

iz najboljšega grozdja.
Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal. \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Lansko belo vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25, rdeče vino 27 do 28 galon \$12.50, 50 galon \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal. \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih cenah je vtič tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.
S spoštovanjem
S. JACKE, Box 161 St. Helena, Cal. 1895 E. 64. St., Cleveland, O.

Vi ste delavec.

Vi služite denar v potu svojega obraza.

Vi pridobite na tisoče dolarjev svojemu delodajalcu, dočim naredite za sebe le par sto.

Vi mislite večkrat o nejednakostih v življenju.

Dovolite, da vam pojasnimo. To vse je enostavno. Vaš delodajalec ima kapital za gradnjo tovarne in nakup tvarine, vi mu prodaste le delavno moč sorazmerno po starosti. Ako bi bila tovarna ali pa podjetje, kjer sedate delate, vaša last in last vaših sodelavcev, potem bi prejeli za svoje delo dva- ali trikrat toliko kot sedaj. Ker pa ne morete kupiti delnic družbe, za katero delate, morate delati še naprej za plačo.

The Sunbeam Motion Picture Corporation v New Yorku je podjetje z glavnico \$2,500,000. Ustanovitelji te družbe vam sedaj nudijo iste prilike, ki so vam zabranjene pri vašem dnevnem delu. V tovarni ste vi dotičnik, ki naredi denar in ravnoisto se vrši pri trgovini s premikajočimi se slikami, ker na milijone delavcev in njih družin vplačuje danadan vstopnino za gledališča premikajočih se slik. Toda odslej se razlikuje The Sunbeam Moving Picture Corporation. Ker ta družba vas noče imeti le za svoje gledalec, temveč hoče, da ste ji zaedno tudi drug. The Sunbeam Corporation ima dovolj denarja za delati slike in napraviti dobiček, toda ravnatelj prav dobro vedo, da vsak delničar pomeni strog zahtevatelj Sunbeam premikajočih se slik in čimveč gledališč jih proizvaja, tem večji dobiček bo imela družba in pa delničarji.

AKO BOTE KUPILI SUNBEAM DELNICE, POSTANETE DRUG VELIKE GA PODJETJA. VAŠ DENAR BO DELAL ZA VAS RAVNOTAKO, KAKOR DELA VAŠEGA DELODAJALCA DENAR ZA NJEGA.

MI SMO VAM POVEDALI O NEPOPISNEM DOBIČKU, KI GA DELAJO DRUŽBE S PREMIKAJOČIMI SE SLIKAMI. MI BOMO POSTALI TUDI ENA TAKIH DRUŽB. PRIDRUŽITE SE NAM.

Ena delnica stane le pet dolarjev in ako nimate več kot pet in dvajset dolarjev, potem kupite pet delnic. Če imate pa več, potem jih kupite več, kar bolje za vas. Izrežite kupon spodej in izpolnite ga ter pošljite z denarjem.

STORITE TAKOJ.

Knight and Company
fiskalni agenti.

SUNBEAM MOTION PICTURE CORPORATION
426 S. Leader Building
Cleveland, Ohio.

Priloženo najdete s tem svoto.....dolarjev za.....delnic osnovnega kapitala "Sunbeam Motion Picture Corporation".

Poslijte money order ali pa gotov denar v priloženem pismu

Ime.....

Mesto in država.....

Naslov.....

Poslijte svoje naročilo naši clevelandski podružnici. Dobili bode delnice takoj, ko dobimo denar.

\$25.00 kupi	5 delnic
\$50.00 kupi	10 delnic
\$100.00 kupi	20 delnic
\$250.00 kupi	50 delnic
\$500.00 kupi	100 delnic

EDINI SLOVENSKI SALOON

v Duluth, Minn.
Rojakom Slovincem naznanjam, da se nahaja moj SALOON pol bloka od Union postaje na desni strani V. Michigan St. šte. 413. Za obilen posest se priporočam.
JOS. SCHARABON.

V ZALOGI imamo še nekaj SLOVENSKO-AMERIŠKIH

KOLEDARJEV

za leto 1916.

Da je bil letošnji Koledar nekaj posebnega, je razvidno iz tega, ker smo ga morali dvakrat tiskati in nam je že druga zaloga skoraj popolnoma pošla. V Koledarju je preko trideset krasnih slik, razni zanimivi članki, lepe povesti in poljudno pisane znanstvene razprave. Naročite ga takoj, da ne bo prepozno! Stane poštino vred 35 centov.
Slovenio Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City

POZOR ROJAKI!
Najpomembnejše namizno in kuhinjsko vino, kakor tudi vsa druga vina in žganje. Od tega meseca uradno v naših trgovinah in gostilnah imamo na voljo tudi naša stara vina in žganje, ki jih imamo v velikih zalozah in v velikih količinah. Vse vino, rane, okladi, brna, črna, krate in grviča, potone, kuzje, črna, okladi in vse drugo, kar je potrebno odstraniti. Koledar bi morda škravila brez vsebine, kajti vse imamo v 30.000. Pišite takoj rojakom, kajliho in top al Kaledar in pošljite 4 cente v maršni na polnizbo.

JACOB WARD, 1895 E. 64. St., Cleveland, O.

Mi vam pomagamo

Da se bodele zamogli tudi vi okoristiti s električno razsvetljavo, naredimo vam sledečo ponudbo:

Mi hočemo plačati vse stroške za napravo električnih luč v vaši trgovini, kakor tudi od zunaj velike svetilke in električne znake. Potem nam vrnete v malih tedenskih in mesečnih obrokih.

Ali zamore biti boljša ponudba? Telefonajte ali pa pridite danes.

The New York Edison Company

At Your Service
General Offices: Irving Place and 15th Street
Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public
424 Broadway
126 Delancey Street
10 Irving Place
124 West 42d Street
151 E. 86th Street
27 E. 125th Street
362 E. 149th Street
*Open until midnight

Dalmatinsko-Kalifornijska vinarska zadruga

Edino domače vinarsko podjetje z velikim skladiščem v mestu New Yorku. Naše vina, kakor tudi žganje so naravna, zdrava, in najbolje vrste. Delamo jih po domačem načinu. Prodajamo jih po sledečih nizkih cenah: V zalogi imamo tudi vsakovrstna vina in likerje.

CENE ZA SOD VINA:
(Claret) 52 galon samo\$26.00
(Zinfandel) 52 galon samo\$28.00
(Barbera) 52 galon samo\$32.00
(Burdendy) 52 galon samo\$35.00
(Opul) 52 galon samo\$40.00
BELO VINO
(Kistling) 52 gal. samo\$37.50
(Hoek) 52 galon samo\$35.00
(Sauterne) 52 gal. samo\$40.00
VINSKO ŽGANJE
Sod 27 do 28 galon\$2.15 galona
Sod 50 do 52 galon\$2.10 galona
Za trgovce se posebe cene.
ZA VSAKO POŠILJATEV JAMČIMO. Samo za GOTOV DENAR. Pošlijte po Money Order ali v priloženem pismu na sledeči naslov:
DALMATINSKO-KALIFORNIJSKA VINARSKA ZADRUGA
140 Liberty Street, Ap. A. New York, N. Y.

Guy de Maupassant:

BRATA

(Priredil J. T.)

(Nadaljevanje).

— Prav je tako, otrok moj — je zašepetala gospa Rolandova in se obrnila k gospe Rosemilly rekoč:

— Gospa, zapregovorite se vi par besed v imenu nežnega spola. Mlada gospa je vstala in rekla:

— Spomin na pokojnega gospoda Maršala naj še dolgo, dolgo živi med nami!

Naenkrat je zavladala v sobi smrtina tišina, ki je trajala par sekund.

— Da, res je, je res — je rekel po kratkem molku kapitan. — Gospod Roland, kdo je pa bil pravzaprav ta gospod Maršal?

Starček je bil že napol pijan, ko je odgovarjal z jecajočim glasom:

— Kot da bi si bila brata... Saj veste... redki so prijatelji dandanašnji... Vsak večer je bil pri nas... V gledališče smo zahajali skupaj... dober prijatelj... kaj ne Alojzija?

— Da, dober prijatelj je bil — je odvrnila žena mirno.

Peter je ostro pogledal očeta in mater. — Zatem so začeli govoriti o nečem drugem.

Peter je pil brez prestanka.

Kaj se je potem zgodilo, se ni več dobro spominjal. — Vedel je le toliko, da je pil kavo, precej likerja, da so se sinejali in šalili in da je legel zvečer s precej težko glavo k počitku.

Spal je do devetih zjutraj.

ČETIRTO POGLAVJE.

Ko se je zbudil, ga ni glava čisto nič bolela, in veselo mu je bilo pri srcu.

Napoleblečen je sedel na stol in premislil še enkrat vse, kar se je zgodilo včeraj.

Slednjič se je začel celo čuditi, zakaj je bil tako razburjen.

Ko je natakarec slišal, da je podedoval samo en sin veliko premoženje, si je lahko mislila, kar si je hotela. — Da dobrega ničesar, je vendar umevno. — Zenske, posebno take vrste kot je ona, vidijo vsako stvar v najtemnejši luči. — Če desetkrat odpre usta, se desetkrat žlaže ali pa reče kako grdo besedo. — Na take ženske, da bi človek kaj dal, kakopa! Kakor hitro se imenuje v njihovi navzočnosti kako pošteno ime, so razburjene in pravijo: — Aha, takozvane poštenne ženske pa že poznamo. — Še slabše so kot me. — Veliko več ljubimcev imajo kot pa me.

Mogoče je že kdaj prej govorila takole od strani o njegovi materi, pa tega ni razumel. — Kdo bi mogel reči kaj slabega o taki ženski kot je mati?

Te misli se je kmalo otrese. Sklenil je biti z vsemi ljudmi dober, z vsemi prijazen, najbolj pa seveda s svojimi domačini.

Kaj trkuje je prišel zelo pozno. — Neprestano se je šalil in vse zabaval, da so morali biti nehoti dobre volje.

— Moj Bog, Peter — je rekla mati — ti še sam ne veš, kako znaš zabavati, samo če hočeš.

In govoril je o vsem, kar mu je prišlo na misel. — Za cilj svojih šal si je bil izbral kapitana Beausiera, pa tudi gospe Rosemilly je marsikaka zadela.

Kadarkoli je pogledal brata, je mislil sam pri sebi: — Le čakaj deček, jaz te bom že vgnal v kozji rog. — Ti še ne veš, kakšen sem. — Kaj ti pomaga ves denar, če pa ne moreš biti tako dobre volje kakor jaz?

Ko so pozajtrkovali, je vprašal očeta:

— Ali rabiš "Biserico"?

— Ne danes, Peter.

— Ali jo lahko vzamem?

— Seveda. — Vozi se, kolikor se hočeš.

Na vogalu je kupil dobro smodko in se odpravil proti pristanišču.

Nebo je bilo jasno, nobenega oblaka nikjer.

Papagris, stari mornar, ki je moral imeti vedno v tem času ladjo pripravljeno, je spal.

— Hej, stari! — je zaklical Peter. — Kaj pa dremleš? — Kakšen je kaj veter?

Starček je planil pokoncu.

— Dober vzhodnjak, gospod Peter.

— Dobro, dobro. — Le naprej!

Potegnila sta mačka, naravnala krmilo in razvila jadra. — Tre-netek pozneje je že zdrčala jadrnica po morski gladini.

Peter je sedel pri krmilu. — Noge je imel razkoračene in smodko v ustih. — Oči je bil napol zaprt, ker mu je sijalo sonce naravnost v obraz.

Ko je dospela ladja do konec zadnjega pomola, je veter nekoliko pojenjal, ladja je pa vseeno šla z isto brzino kakor prej. — Peter je globoko dihal in se hotel naučiti čimveč svežega zraka.

Tri cele ure se je vozil po morju. — Pri tem je sanjari kot je rignoe sanjati samo na konju ali na ladji. — V mislih si je naslikal najlepšo bodočnost, ki si jo je mogoče misliti. — Sklenil je, da bo takoj naslednje jutro prosil brata petnajststo frankov mposodo. S tem denarjem si bo lahko krasno uredil stanovanje na boulevardu Francea I.

— Megla se vzdiguje, gospod Peter — je rekel stari pomorščak. — Domov bo treba.

Peter je odprl oči in zapazil na severni strani temno senco. — Obrnila sta jadrnico in se podala proti pristanišču. — Naenkrat je pokrila gosta megla morje in Petra je začelo zebsti. — Ko sta stopila iz jadrnice, je bilo že celo mesto zavito v gosto meglo. — Ves premrli je prišel domov in legel na postelj. — Uro pozneje je stopil v jedilnico in slišal, ko je rekla mati Janu:

— Boš videl, galerija bo krasna. — Vse polno cvetlic bo tam. — Ne boj se, jih bom že jaz gojila. — In v jedilnici, kako bo lepo. — Zdi se mi, da skoraj malo preveč koketno za sameca.

Peter je prebledel.

— Kje pa? — je vprašal.

— Na boulevardu Francea I.

Cela zadeva mu je bila hipoma jasna. — Najraje bi sedel k mizi in začel kričati: — To se mi pa res zdi malo preneumno! Vse, vse, na svetu se je zarotilo napram meni.

— In pomisli — je nadaljevala mati — stanovanje bomo dobili za dvatisoč osemsto frankov. — Najprej je zahteval tritisoč, ko smo pa sklenili pogodbo za devet let, je znižal najemnino za dvesto frankov. — Krasna pisarna in delavna soba. — Kakor nalašč za advokata.

Utihiila je, toda takoj zatem nadaljevala:

— Še zate moramo dobiti kaj podobnega, Peter. — Bolj priprosto bo moralo biti seveda, toda snažno in lepo.

— Kako, mati? — Ne boj se zame, jaz si bom že sam pomagal. — Zakaj sem pa študiral, če bi se ne znal okoristiti s svojo znanostjo?

— Seveda, lepo stanovanje je veliko vredno.

Med večerjo je Peter nenadoma vprašal:

— Na kakšen način ste se pa seznanili s tem Maršalom?

— Da, čakaj — je rekel oče po kratkem premisleku — saj še sam ne vem prav zagotovo. — Dolgo, dolgo je že tega. — Čakaj, zdaj sem se spomnil. — Najprej se je tvoja mati seznanila z njim, kaj ne, Alojzija? — Nekaj je bil kupil pri nas, potem je pa večkrat prišel. — Saj smo se tako seznanili, kaj ne?

Malo je manjkalo, da niso padle Petru vilice iz rok.

— Kdaj približno je pa bilo?

Roland si je napenjal spomin in slednjič poklical svojo ženo napomoč.

— Čakaj, kdaj je že bilo, Alojzija? — Ti že vsaj nisi pozabila, ker imaš vendar dober spomin. — Čakaj... čakaj... Bilo je leta petdesetega ali šestinpetdesetega. — Spomni se vendar, no. — Ti gotovo boljše veš kot jaz.

Nekaj časa je premisljala, slednjič je pa odgovorila z mirnim glasom:

— Leta osemindesetega je bilo. — Peter je bil star takrat tri leta in je bil zelo bolan.

— Glej ga, saj res! — je vzkliknil starček. — Seveda, seveda, zdaj se pa že spominjam. — Hudo si bil zbolel. — Mati je bila pri tebi, jaz sem moral biti pa cel dan v trgovini. — On je bil kakor za hišno pri nas. — Kadarkoli je bilo treba, je letel po zdravniku ali v lekarno. — Zlato srce je imel, to ti rečem. — Ošpice si imel ali kali. — Ti ne veš, kako te je poljubljaj, ko si ozdravel. — Od tistega časa smo bili najboljši prijatelji.

(Dajje prihodnjič).

Ldobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvirni nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaja dnevno poročila v bojliha in rane slike. Sedaj ga sleherni dan razpolijamo 15,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODAVSAKOVRESTNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH,

: : DELO OKUSNO. : :

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.
62 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, umetniki in državljani o knjigi Doli z orožjem?

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem v velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga nala vliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenscheidt: Odkar je umrla naša mada Stael ni bilo na svetu tako slavno idejstevsko kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkotako: selo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovnik: To knjigo bi človek najraje poljubil, v dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Messner piše: Sedel sem v sošam gosdu pri Grigglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem našel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bo je tudi v Bolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družba, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Nefer: — To je najboljša knjiga, kar se jih spasi ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1900 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posodil. Ne bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli širje krševati in učili vse narode....

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v posmrtni zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebi knjigi objavljena na pretresljiv način vojna. Knjigo ni napačen noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta človeška Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo ved navduševal na vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite 50 centov

Slovenic Publishing Co.,

62 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAZNANILO.

Genjenim naročnikom v West Virginiji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Upravišтво "Glas Naroda".

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osepajeni, oropani ali če so na njih slabo ravnali.

Brezplačno navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljani Združenih držav, kje se oglašati za državljanske listine.

Serodniki naj bi čakali novo-dodlo priseljenca na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:

STATE DEPARTMENT
OF LABOR,
BUREAU OF INDUSTRIES
AND IMMIGRATION.

Newyorški urad:

230, 6th Ave., Room 2012.

Odrto vsak dan od devetih do poldne do petih popoldne in ob sredah od osme do devote ure sveder.

Urad v Buffalo: 704, D. E. Morgan Building. Odrto vsak dan od devetih popoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devote ure sveder. (1m v t)

HARMONIKE

bedniš kakršnekoli vrste tistojazem in popravljam po najnižjih cenah, a do te trpehne in uspešne. V popravilni delu vsake polje, kar sem do sed 18 let tinal v tam polje in sedaj v svojem lastnem domu. V popravilni delu vsake polje, kar sem do sed 18 let tinal v tam polje in sedaj v svojem lastnem domu. V popravilni delu vsake polje, kar sem do sed 18 let tinal v tam polje in sedaj v svojem lastnem domu.

JOHN WHELAN,

1019 East 92nd St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Kojakom v Lorain, Okla, in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMER,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda,

s spoštovanjem

Upravišтво Glas Naroda

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij
skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov

na 30tih straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 13 1/2 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcov.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Osmena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v suknjah in natančen naslov in mi vam takoj odpodljemo safeljeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

62 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

Vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Kojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obratite se naupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav

Velikost je 21 pri 28 palcih

Cena 15 centov

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d. V salogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalma-

cije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15

centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih

držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Fran-

cije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vesani v platno

in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

62 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljave (tudi sada) zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljave v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino!

100 K velja sedaj \$14.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.